

tuổi ngọc

tuần báo của tuổi vừa lớn

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM :
THƯ KÝ :
QUẢN LÝ :

DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
ĐINH TIẾN LUYỆN, TỬ KẾ TƯỜNG
ĐẶNG XUÂN CÔN

VĂN

chủ nhật trắng
hoa sim với năm tháng cũ
mới lớn
cho con đường yêu mến
vừa chớm
êm như mây trời
thời thơ ấu

NHÃ CA
LÊ VĂN THIỆN
VƯƠNG CHU TUYẾT
PHẦN NHƯ PHƯỢNG
KIỀU GIANG
HÀ NGỌC TUYẾN
VÀNH KHUYẾN

THƠ

nguyễn tôn nhan — hạ phúc trầm — trần phượng vũ — hạc
trắng — hoàng nữ my — đào thanh tiên — tôn nữ thu
dung — tề hát đông thụy — nguyễn hồng giang

TRUYỆN DÀI

linh mộng
lá tương tư
thăng khoa

HOÀNG HẢI THỦY
MƯỜNG MÁN
DUYÊN ANH

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
chạm phở
bệnh mới lớn
ngọc thân ái
sưu tầm
biết một biết mười

TÒA SOẠN VÀ BAN NGỌC
KIẾN VÀNG
NGUYỄN TUẤN ANH
NGỌC
HÀ THÈ CHÂU
NGUYỄN THẾ

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

một ra đi và một ở lại

Trong *Nhìn Xuống Cuộc Đời* số này, bạn Phạm Thống có viết một mẩu bài về sự ra đi của giáo sư Bùi Duy Tâm, Khoa trưởng trường Y Khoa Huế. Trường Y Khoa Huế và giáo sư Bùi Duy Tâm đã gắn bó với nhau như thể xác và linh hồn. Tôi đã học tập được một nhận xét coi như hết sức khách quan. Là lấy sự việc mà phán xét con người. Sự việc sinh viên y khoa Huế đốt xe của ông Viện trưởng Đại học Huế, cây trường ngày lễ bàn giao và lũ lượt tiễn chân thầy mình ra tận phi trường Phú Bài với nước mắt và thồn thức đủ nói lên cái đức làm thầy của giáo sư Bùi Duy Tâm và cái tình nghĩa học trò của sinh viên y khoa Huế. Hiếm thay là những giọt nước mắt của sinh viên hôm nay. Càng hiếm hơn khi những giọt nước mắt ấy ứa ra cho tình nghĩa thầy trò. Tôi, có thể, không chấp nhận sự nóng nảy của các bạn sinh viên y khoa Huế về vụ vây ông Viện trưởng, đốt xe khiến ông Viện trưởng chạy có cớ, nhưng tôi thật xúc động về mối thâm tình của các bạn ấy đối với thầy của các bạn. Truyền thống học đường không cần khôi phục ở trường Y khoa Huế. Nó đã thừa. Nhưng liệu cái truyền thống ấy còn duy trì, còn tồn tại khi giáo sư Bùi Duy Tâm đã ra đi vì sự « cách chức không lý do » của ông Viện trưởng? Tôi sợ rằng cái truyền thống sáng giá ấy đã mất từ lúc xe của ông Viện trưởng bị đốt và ông rút chạy như một tội phạm thoát khỏi sự cuồng nộ rượt đuổi. Giáo sư Bùi Duy Tâm đã thờ thối hân hoan với sự « cách chức không lý do » rời bỏ chức Khoa trưởng nhưng tâm hồn ông hẳn phải ngập lụt bụi ngùi chia ly học trò thân yêu của ông. Ông Viện trưởng Huế sẽ làm thế nào để vớt lại ly nước tình nghĩa đã bị sinh viên y khoa đổ xuống? Đó là vấn đề của ông và sự lên tiếng của lương tâm ông và chức vụ của ông. Một con chim én không làm nổi mùa xuân nhưng một quyết định u ám bị vây hãm bởi đổ kỵ và tình thần bè phái, chắc chắn, đã phá nát một truyền thống đang được cố võ khôi phục bằng những lời náo nê ai oán. Viên gạch Phó tổng thống Trần Văn Hương vừa đặt móng đã bị cây lên bởi ông Viện trưởng Lê Thanh Minh Châu. Nó là sự trả lời cho phong trào khôi phục truyền thống học đường một cách hào hùng nhất.

VŨ MỘNG LONG

khí các đảng khoa bảng tranh chấp

Từ xưa nay Giáo Dục Việt Nam hầu như chỉ chú trọng đến bằng cấp. Và những bậc khoa bảng thường được trọng dụng. Từ việc thu nhận một anh tú tài I được đi sĩ quan, Trung học được đi Đồng Đế, v.v... Nhất là những bằng cấp bực thì càng được trọng dụng, án trên ngời trời. Mà hơn ai hết, mỗi lần những ông lớn, những ông khoa bảng này mà xích mích tranh chấp nhau thì đàn em thế nào cũng lãnh chịu, hoặc bị vạ lây. Trâu bò húc nhau ruid muỗi chết. Từ tranh chấp chính trị đến quân sự, văn hóa. Gần đây có sự tranh chấp hình như gồm nhiều vấn đề liên quan đến Đại học y khoa Huế giữa ông Viện Trưởng Đại học Huế Lê Thanh Minh Châu và Bác sĩ Bùi duy Tâm, Khoa trưởng Đại học y Khoa Huế. Kết quả là ông Viện trưởng đã cách chức ông Khoa trưởng. Sinh viên y khoa Huế lấy làm bất mãn việc

cách chức ngang xương này lắm. Dĩ nhiên là thiệt hại — tinh thần — của sự đổ vỡ này sẽ đổ lên đầu các sinh viên. Và sinh viên đã đáp lại việc này bằng cách chặn đốt xe ông Viện Trưởng khi ông này đến làm lễ bàn giao chức Khoa trưởng y khoa Huế. Có thể một phần vì ông Viện trưởng không nêu rõ lý do cất chức GS Tâm. Ông Viện trưởng bèn dọt cửa sau về Viện đại học I Giáo sư Tâm là vị giáo sư rất có công với Đại Học y khoa Huế từ những ngày đầu. Ông là người đã chủ xướng và đưa Đông Y vào chương trình học của các sinh viên Y Khoa Huế và Minh Đức. Hiện thì chưa biết phải trái trong cuộc tranh chấp ra sao nhưng chắc chắn là G.S Tâm rất được cảm tình sâu đậm của sinh viên, nhất là S.V. y Khoa Huế. Bằng cớ là có đến 250 xe honda và 40 xe hơi của sinh viên đưa giáo sư ra tận phi trường Phú Bài trở về Saigon (theo tin các báo). Cũng cần nhắc lại G.S. Bùi duy Tâm là vị giáo sư tâm tiếng và đi sát với sinh viên được biết nhiều qua cuộc tranh chấp giữa Đại học Minh Đức và Bộ giáo dục về việc duy trì phân khoa Y Học mà ông là Khoa trưởng. Ông cũng là cựu giám đốc Nha Sinh Viên Vụ Đại Học Vạn Hạnh và cố vấn đoàn văn nghệ Tiên Rồng. Bây giờ ông không làm khoa trưởng y khoa Huế thì ông làm việc khác. Chỉ tội các sinh viên học khóa lỡ dở và không biết người thay thế giáo sư Tâm có được cảm tình sinh viên và tháo vát bằng ông không. Chỉ cầu mong các đảng lãnh đạo — chính trị, quân sự, văn hóa giáo dục — bớt tranh chấp, vì mỗi lần tranh chấp bọn đàn em ruid muỗi sẽ lãnh đủ tội nghiệp lắm. (Phạm Thống)

truyền thống học đường độc quyền bán của bán sách

Trong số 41, cũng trong mục này anh Anh Chi có trình bày sơ qua tình trạng bi đát trong việc ghi danh và chèn chúc học trong các căn phòng học của Đại học Luật khoa. Và báo Hòa Bình đang cho đăng một phóng sự dài về tình trạng này trên trang nhất. Những bê bối của trường này như phòng ốc hư hao, nhỏ hẹp trong khi số sinh viên càng ngày càng đông (trên 14.000 sinh viên ghi năm thứ I năm nay, 71-72). Và các việc ghi danh này họ có thể nêu lý do này hay lý do khác để biện hộ được. Có một điều đau lòng khi biết các vị giáo sư Đại học khoa bảng này tranh nhau dạy năm thứ nhất để bán cours và sách. Trong lúc nhà nước đang phát động chiến dịch khôi phục truyền thống học đường và chuẩn hưng đạo đức thì các đảng khoa bảng đầy mình được mô tả là không cho các sinh viên tự quay cours để bán rẻ cho anh em mà các vị dành độc quyền in sách bán, dĩ nhiên bán cho sinh viên. Với sĩ số hơn 14.000, sinh viên năm thứ nhất, khoảng 75% sĩ số toàn trường. Và với giá một quyển sách sơ sơ lỗi thiếu cũng bảy tám trăm thì đương nhiên các vị sẽ thu một số bạc khá bộn. Ở họ cái truyền thống đại học nó vậy làm sao mà làm gương cho các bậc đàn em (trung tiểu học) I Đạo đức thật đang nằm lỏng lẻo ở «cuối đường kỷ niệm». Trong khi đó, tuần rồi các giáo sư đại học đã nhóm họp tại Đại học y khoa Saigon để bàn cãi và tìm đường hướng cải tổ giáo dục Việt Nam. Té ra từ trước tới giờ giáo dục không có

TIN VUI

Được tin **ĐOÀN-DANH-LÂM** vâng lệnh mẹ cha, làm lễ thành hôn với **ĐỖ - THỊ - MINH - TRUNG** trong ngày 26. 3. 1972, tại Saigon. Thành thật góp vui và cầu chúc hai người được trọn đời hạnh phúc.

CAO VĂN CHÍ, NGUYỄN NGŨ, HOÀNG ĐẠI LÂN, NGUYỄN NGUYỄN PHƯƠNG, TỐNG CHÂU AN, NGUYỄN THỊ TRIỆU, ĐỖ THỊ MINH, BÙI THỊ BẠCH TUYẾT.

Anh chị TÔNG và các cháu TUẤN, VŨ, ANH.

đường hướng gì. Lại thật. Không biết công chuyên cải tổ giáo dục đi đến đâu. Và không biết Cụ Trần Văn Hương có làm nổi công việc chấn hưng đạo đức và khôi phục truyền thống học đường không? (Phạm Định)

phụ nữ Việt nam và lễ hai bà Trưng

Đôi khi rảnh việc buồn buồn ngồi một mình bèn ngẫm nghĩ những bậc anh hùng dân tộc như Quang Trung, Lê Lợi, Hai Bà Trưng, Trần Hưng Đạo v.v... Nếu biết được hàng năm đàn con cháu làm lễ tưởng niệm và ca tụng công đức quý vị ấy và nhân danh việc này để làm «cái này cái kia» quý vị sẽ tự hào hay buồn tủi. Lễ Hai Bà Trưng năm nay, như mọi năm, cũng được tổ chức tưởng niệm, rồi bích chương treo khắp ngã đường để nhắc nhở người dân Việt Nam nhớ

đến công đức hy sinh của hai vị anh hùng này mà noi gương hy sinh, ví dụ như hy sinh cho chính sách kinh tế mùa thu chẳng hạn. Hội đệ nhất Cộng Hòa còn «cái gọi là» Hội Phụ Nữ Liên Đới dưới quyền lãnh đạo của bà cố vấn Ngô đình Nhu thì ngày lễ này được tổ chức rầm rộ lắm. Lại còn dựng tượng Hai Bà ở công trường Mê Linh. Khi cách mạng lật đổ chế độ Ngô Tổng Thống, người ta bèn kéo đến dựng ngã tượng Hai Bà vì người ta cho đó chỉ là tượng của hai chị em bà Trần thị Lệ Xuân và Lệ Chi trá hình. Làm anh hùng dân tộc cũng khổ vậy đó! Bị giả hình giả tượng. Rồi đến các vị Quang Trung, Trần Hưng Đạo, Lê văn Duyệt bị in hình vào giấy bạc để bị đám con cháu lôi tên ra hàng ngày làm một trò đùa. Ví dụ, «Ồ, việc đó chỉ cần vắt vài cục Trần Hưng Đạo ra thì xong»... Nếu biết được chắc các vị đau lòng lắm... Lễ Hai Bà Trưng năm nay ở Thủ Đô cũng có nữ sinh các trường kéo về làm lễ ở Vườn Tao Đàn rất xôm tụ. Ngày lễ Hai Bà còn được coi là ngày Phụ Nữ Việt Nam, dịp để các bà lớn trình diện quốc dân và phô trương sắc đẹp. Hai Bà Trưng còn may chưa bị in hình vào giấy bạc để đôi khi bị kêu tên ra làm đề tài chế riếu nhau của đám hậu sinh. Hai Bà Trưng còn may mắn lắm đừng buồn gì cả. Phụ Nữ Việt Nam quyết tâm noi gương Hai Bà. (Bích Hòa)

bạn ngọc gửi thư về tòa soạn lưu ý

Kể từ 1-3-1972 cước phí tem cho một THƯ THƯỜNG gửi trong xứ là MƯỜI ĐỒNG. Vì vậy Tuổi Ngọc ân

cần lưu ý bạn đọc gửi thư về tòa soạn nhớ dán đủ tem để tòa soạn khỏi bị đóng phạt (gấp đôi) «tội nghiệp» — về tiền bạc cũng như mất thì giờ lôi thôi lắm. Bạn đọc nhớ cho điếm này. Và những thư từ gửi về tòa soạn nhớ đề tên mục mình gửi ngoài bì, không nên bỏ chung hai ba thư khác nhau trong một phong bì, (ví dụ bài Biết một biết mười và Ngọc thân ái chẳng hạn) vì mỗi mục do một người giữ khác nhau. Và một điều nữa là Tuổi Ngọc bộ III đã đóng xong. Các bạn Ngọc muốn mua gửi thư bảo đảm kèm ngân phiếu 600đ. về tòa soạn đề tên Phạm Đình Thống. Sở dĩ phải bán giá 600 đồng vì cước phí bảo đảm cho một bộ (10 cuốn) đã tăng đến 170 đồng. (T.N.)

một sửa soạn kỹ lưỡng cho thôi nôi tuổi ngọc

Như trong thư chủ nhiệm số trước đã loan báo, anh em Tuổi Ngọc đang lo chuẩn bị làm một số đặc biệt Tuổi Ngọc lên hai rất xôm. Lên hai Tuổi Ngọc sẽ có những thay đổi cần thiết để Tuổi Ngọc đúng nghĩa là một tuần báo yêu thương của tuổi vừa lớn. Và dĩ nhiên Tuổi Ngọc sẽ theo những ý kiến xây dựng thích hợp của bạn ngọc gửi thư về tham dự cuộc Phỏng Vấn Nuôi Dưỡng Tuổi Ngọc. Qua hai số báo có loan tin cuộc phỏng vấn tòa soạn đã nhận được rất nhiều thư gửi về tham dự. Điều này làm anh em trong tòa soạn cảm động vô cùng, và nguyện sẽ cố gắng hơn nữa để nuôi dưỡng Tuổi Ngọc vượt qua đoạn đường gặp ghềnh trong thời buổi

kinh tế mùa thu này. Tuổi Ngọc cũng mong mỗi sự đóng góp tích cực của bạn ngọc cho tờ báo của chúng ta bằng cách gửi thư về tham dự cuộc phỏng vấn nuôi dưỡng đồng đảo hơn và gửi bài viết về Tuổi Ngọc lên hai, (thơ, truyện cho Tuổi Ngọc thôi nôi số đặc biệt 53. Nhân đây Tuổi Ngọc cũng xin thành thật gửi lời cảm ơn đến các độc giả đã gửi thư về khuyến khích và góp ý kiến xây dựng cho anh em Tuổi Ngọc. Các độc giả này không đề tên mà chỉ đề là «một độc giả yêu mến của TN» hoặc «một bạn ngọc» thành ra TN không thể trả lời trong mục Bạn Ngọc Và Tuổi Ngọc (T.N.)

gương hai bà trưng và y phục phụ nữ

Người đàn bà Việt Nam được coi là người đàn bà đảm trang, thùy mị, đoan trang nhất thế giới. Vì thế chúng ta mới tự hào về cái truyền thống tốt đẹp này. Và phụ nữ Việt Nam vẫn tự hào là con cháu của Bà Trưng, Bà Triệu, Bùi thị Xuân... mang trong người cái truyền thống bất khuất... Thế nhưng từ khi ảnh hưởng văn minh Tây phương truyền sang nước ta, từ Pháp tới Mỹ, người phụ nữ Việt Nam cũng như những người khác bị cuốn hút theo cái dòng văn minh nghiệt ngã này ra khỏi quỹ đạo «dam tung tứ đức» đi một phần nào. Dĩ nhiên đó chỉ là một phần, một phần nhỏ, và đa số phụ nữ vẫn là người mẹ, người vợ đảm đang, hiền thực trong gia đình. Ngày lễ Hai Bà Trưng, ngày phụ nữ Việt Nam, chúng ta thấy nhan nhản trên đường

phổ những khẩu hiệu, bích chương ngụ ý đề cao người phụ nữ Việt nam. Người phụ nữ Việt Nam được coi là thùy mị đoan trang cũng nhờ một phần ở chiếc áo dài. Dầu về sau này chiếc áo dài được biến chế theo các mốt mới. Đọc thơ đôi khi gặp vài bài thơ tặng các trường Gia Long, Lê văn Duyệt, Trưng Vương... tôi nghĩ là thi sĩ tặng những chiếc áo dài trắng để thương. Chế độ trường tây đã bị dẹp nhưng vẫn sót một số. Nữ sinh các trường này hầu hết là mặc «đồ Tây», dĩ nhiên. Nhưng có một điều làm nhiều người thấy chướng mắt là các nữ sinh trường tây ăn mặc có hơi quá lố. Minijupe tối đa. Những giờ gần tan học quý vị có dịp đi ngang qua trường Marie Curie sẽ thấy vô số đấng hippie choai choai, tóc tai bờm xờm, nỏ xe gắn máy rầm rờn ngồi đợi trước cổng trường. Và tranh nhau chửi các nàng đến đánh nhau. Nhiều người thấy vậy lấy làm một sự đau lòng. Hai Bà Trưng có vẻ dự lễ nhớ ghé qua một chút để nhìn đám con cháu... noi gương hy sinh. (Diệu Thúy)

tuổi ngọc

In tại nhà in
NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
38, Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn
giá bán

Một số 60đ.
Ba tháng 720đ.
Một năm 2880đ.
TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270, ĐỀ THÁM — Sài Gòn

HOA SIM VỚI NĂM THÁNG CŨ

tùy bút LÊ VĂN THIỆT

Lê Văn Thiệt là một người viết mới không xa lạ gì với bạn ngọc đã đọc tạp chí Văn hay Bách Khoa. Anh đã gửi đăng truyện ngắn ở hai tạp chí trên. Văn cũng đã giới thiệu tập truyện Một cách buồn phiền của anh. Mời đây anh cho nhà xuất bản Cối Sơn ấn hành tập truyện thứ hai Sao không như ngày xưa. Tuần này, Tuổi Ngọc hân hạnh đăng một tùy bút mới nhất của anh.

T.N.

SÔNG CẦU LÀ MỘT QUẬN NHỎ CỦA TỈNH PHÚ YÊN, MIỀN TRUNG, NĂM GIÁP RANH TỈNH BÌNH ĐỊNH. Tôi đã ở đó trên nửa năm, ấy là thời gian tươi đẹp, vui, đáng nhớ nhất trong quãng đời lính đã qua của tôi. Nếu có người báo lỗi cho một đồng cảm tưởng, nhận xét vấn đề về miền đó tôi sẽ không ngần ngại báo ngay là: «Sông Cầu, ôi, cái nơi nghèo khó, bé nhỏ mà dễ thương xinh đẹp, hữu tình lắm sao!»

Có nhiều điều khiến tôi thương và nhớ Sông Cầu, ở đây tôi chỉ kể đến một điều, phụ thuộc, là những đôi sim hoang dã.

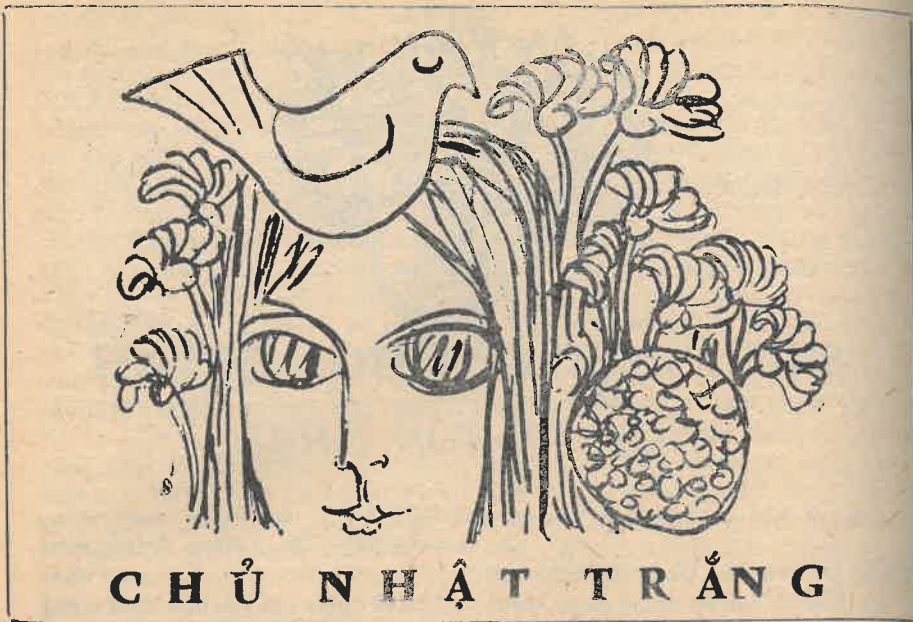
Không phải lúc nào cây sim cũng đẹp. Vào tháng nắng, rừng núi như muốn bốc cháy, cỏ cây khô quăn thì cây sim cũng xầu xẻo, khó róc trông rất thảm hại. Những khi ấy nếu mời một khách lạ đến xem thì khách sẽ ngạc nhiên không hiểu tại sao lại có ông thi sĩ viết những dòng thơ tuyệt đẹp đề cập đến một giống cây buồn xấu, tối tăm như thế. Nhưng, vào các dịp khác, các ngày đẹp trời, những lúc sim trở bông thì quả là đẹp. Những cụm cây cao không gãy gục ấy đã đem lại cho núi đồi, cho các tảng đá, cho quang cảnh xung quanh một vẻ đẹp dịu dàng, một cái gì như lâng lâng như thanh thoát. Tôi thích, yêu mê mẩn những vật sim đang trở bông, và đâm ra thương lấy mấy dãy núi ngất cao, chập chùng, những tháng ngày gian khổ lao lung mà mình đã nhập vào, chấp nhận một cách tình cờ.

Sim có phần yếu về hương, chẳng thơm tho chi cả... Cành sim thì gầy, nhỏ, thường màu mốc mốc trắng hay nâu nhạt. Lá sim thuôn, mặt ngoài hơi dễ coi nhưng mặt trong thì nhám, xấu, cũng tựa tựa lá chùm ruột nhưng dày hơn nhiều. Chỉ có hoa sim là đẹp. Tôi thấy nó đẹp nhất ở cái màu, màu tím khi hoa vừa nở — chớ không phải đã nở lâu, năm bảy hôm hay hơn nữa, và sắp tàn — màu tím xem thật dịu nhẹ, tươi mát. Đó không phải là thứ màu tím ta vẫn thấy in trên sách báo, hay màu ta pha ra để vẽ. Không màu nào đẹp và có hồn hơn màu sim, dù đó là màu một chiếc áo dài thật nhã, sang, của nàng, một cô em xinh đẹp...

Độ đó, có lần đơn vị tôi hoạt động nhằm vùng có nhiều sim, phía Tây Bắc quận lỵ Sông Cầu, liên tiếp trong nửa tháng. Gặp những ngày nắng gắt mà phải lội nhiều, chúng tôi thật hốc hác. Không gặp địch chi cả nhưng nhiều hôm đơn vị đã kéo bộ qua năm bảy ngọn đồi, tám chín cây số. Sáng vừa mở mắt là bắt đầu ra đi, đến khoảng sáu giờ chiều mới được dừng lại, dưỡng sức, nghỉ đêm. Ai nấy kêu trời, chân căng sưng đau mỗi rã rời, mắt thụt sâu độ hai chén gạo chưa đầy. Chỉ được một điều an ủi là chúng tôi tha hồ ngắm sim, sống lẫn với sim, ngủ trên sim. Sim nhiều quá, trũng nào đồi nào cũng có, trải dài trên dưới hai mươi cây số.

THUỞ ĐÓ — MỜI TRƯỚC ĐÂY MẤY NĂM THÔI, TÔI CÒN NHÌN ĐỜI bằng một cặp mắt trong sáng lạc quan, nhiều mộng mơ nữa. Tôi có quen một cô gái, một nàng xinh xắn, ở Sài Gòn. Nàng là em họ của chị dâu tôi, hãy còn cấp sách đến trường, «em còn đi học» đó anh! Dường như chúng tôi thân nhau khắng khít ghê lắm. Tuần nào cũng có thư đi thư về, anh anh em em coi mặt mời ra gì. thỉnh thoảng nàng gửi ra cho «người hùng miền núi» một con bướm đẹp, một cuốn truyện, một tập thơ mới hay vài viên kẹo, một hộp bánh nhỏ, một gói mè xừng, và cả vài ba liều thuốc nữa. Tôi không có gì quá giá gửi tặng em hết, tôi bèn tập làm thơ. Vài ba tuần mới làm được một bài, nho nhỏ, mười mười lăm câu. Nhưng có hề gì — tôi nghĩ, trong văn học sử há đã chẳng có những nhà thơ «lớn» cả đời chỉ để lại có năm ba bài thơ ngắn ngắn thôi đó sao! Làm được thơ tôi tản mẫn chép vào giấy sạch, viết chữ nắn nót bay bướm, rồi gửi về thủ đô, như là gửi theo cả «mối chân tình».

Thơ tôi dào dạt yêu thương, có đủ cả tình yêu người, yêu non sông, đất trời, vạn vật, đọc nghe êm tai, mùi rệu. Nhưng món ngon ăn quá cũng nhàm, phải đọc thơ tôi hoài nàng cũng đâm chán. Mối tình trên giấy do đó ngày càng nhạt đi. Bỗng một hôm tôi nghĩ ra được một ý hay ho. Tôi bẻ mấy lá sim, và hai cái hoa nho nhỏ, ép vào giấy, gửi đi. Kết quả bất ngờ, chỉ vài ngày sau thư nàng gửi ra cho biết, rằng nàng vẫn thương tôi nồng nàn, nhớ tôi dữ thẩn, và mong tôi về phép nữa. Và rằng: hai cánh hoa sim đã nở lớn trong lớp nàng như hai quả bom

NHẮC CA

Buổi trưa hôm nay đúng là trưa buồn nhất trong tuần lễ. Hình như có đứa bạn nào đã nói với Vành Khuyên một câu rất bóng bẩy: Ngày chủ nhật trắng. Đúng thật, như trưa nay, trong hồn cô bé có một nỗi buồn trắng trong nghĩa là chả có gì để buồn hết mà cứ buồn. Ăn cơm trưa xong, giúp chị Quyên dọn dẹp chén bát, rồi mọi người đi nghỉ trưa hết. Vành Khuyên cứ tha thân đi ra đi vô mãi làm chị Quyên sốt ruột, đang nằm ở giường, chị góc đầu dậy:

— Mày có đi ngủ không Khuyên. Làm gì vậy?

Khuyên trả lời rất ngây thơ, mà cũng tại cô bé chả biết trả lời câu nào khác hơn nữa:

— Em làm gì đâu.

— Không học bài thi đi ngủ, chớ đi ra đi vô nghe cậu sinh viên đánh đàn đầu xóm hả?

Khuyên vui thích:

— Em mê tiếng đàn rồi chị ơi.

Chị Quyên ngồi hẳn dậy, mở mắt trừng trừng ngó con bé, rồi khi đã xem xét thấy con bé vẫn còn nhỏ, chưa có gì đổi khác hơn, chị cau mày:

— Nè, bỏ cái giọng đó đi chớ không ăn đòn nghe. Con nít mà nói bậy bạ.

Khuyên tới nơi bàn học ngồi xuống, cô bé để hai bàn tay lên bàn rồi ngấm hai bàn tay. Một lúc cô lại mở ngón kéo. Nghe tiếng động, chị Quyên lại cau mày:

— Trời đất. Mày làm ầm ầm ba ngủ không được là mày lãnh đủ nghe.

Lúc này cả nhà ngủ hết trên căn gác nhỏ ở đằng sau bếp. Có chị ngủ không được rồi chị cau mày. Khuyên nghĩ thầm: Coi bộ chị đang mơ mộng, chị muốn thiệt yên tĩnh để mơ mộng. Ủ, chuyện chiếc guốc phiêu lưu của chị A, buồn cười quá. Người đàn ông có cái đầu tròn như đầu guốc, có cái mồm dài như quai guốc và cái bụng dài, lép kẹp. Bỏ chị Quyên đó. Khuyên phì cười. Lần này thì chị Quyên hết chịu nổi:

— Khi không là cười, có duyên dữ. Con gái gì đâu...

Khuyên lại lục ngón kéo nữa. Cô bé muốn tìm kiếm vật gì đó nhưng cô muốn kéo dài sự tìm kiếm để giết thì giờ. Gặp cuốn vở Khuyên cũng lôi ra giở một vài tờ rồi khép lại, bỏ xuống, lôi lên vật khác ngắm nghía, đến cây bút nguyên tử Khuyên cũng mở nắp ra để không làm gì hết rồi cẩn thận đặt lại. Một vài đồ vật dễ thương ở trong ngăn kéo cũng được Khuyên cầm đến vuốt ve. Cái gương con, cái lược, con, búp bê Nhật nhỏ xíu, cái hộp nhỏ được cột nơi vòng để xâu chia khóa, khi lên giày thì ngán lên một điệu đàn thánh thót, kỷ niệm một sinh nhật mới đây của Khuyên, của một người bạn trai của chị Quyên tặng, mới ngày vui đó mà đi biệt biệt rồi, cả người tặng quà cũng đi đâu mất, mỗi lần Khuyên hỏi chị Quyên, chị cau mày: Không biết, mà mày hỏi làm chi vậy? Biết hỏi làm chi đâu, nhưng vật hãnh cho còn đây, khi cầm tới thì cũng nhớ lại vậy thôi, cái lối trả lời của chị đó kỳ cục khỏi chê đi.

Còn cái gương con xinh xắn bọc bạc chạm trổ, bỏ gọn trong tấm ni màu hồng nhạt này nữa, cái này thì không ai tặng Khuyên hết mà của chị Quyên, món quà của anh Hạo tặng chị ấy, coi bộ chị không thích anh này mấy, nên khi thấy Khuyên thích là chị cho ngay: Cho mày đó, báu gì thứ đó, cất đi. Khuyên còn nhớ mãi nguyên văn câu nói của chị, vì lúc đó Khuyên thật ngạc nhiên. Ai ngờ chị cho dễ dàng như vậy được. Khuyên cầm lên soi mặt cô bé chăm chú nhìn cái môi cong của mình rồi mỉm cười, cô vui lắm vì cô vừa tặng cô một nụ cười thật đẹp. Và vô lễ ngồi ngắm cái môi cong của mình mãi, Khuyên cất gương đi, rồi đặt ngón kéo lại.

Vật mà Khuyên tìm lại đang nằm lẩn lóc trên bàn. Trái vũ cầu vẫn còn bọc trong giấy ni lông. Khuyên đẩy trái cầu tới trước mặt và nhìn nó, đôi mắt dịu dần, chìm đắm trong mơ màng. Ưỡn quá, trái cầu chưa một lần được tung lên. Từ hôm đó tới nay cũng đã năm sáu tuần lễ gì rồi. Sau vụ mấy đứa bạn bị hốt đưa lên văn phòng, cuộc chơi này bị bỏ hẳn, mấy con nhỏ thiếu may mắn bị phạt khá nặng, và hình phạt nặng nề nhất là bị giữ

giấy về báo cho phụ huynh. Eo ơi, nếu mà Khuyên bị như thế chắc chết mất. Chả dám chơi trò đó nữa, nhưng tiếc làm sao.

Những buổi trưa nắng bên ngoài cổng trường như đang bao vây cô nhỏ. Trưa chủ nhật thật vô vị, Khuyên có thói quen đi học sớm để chơi bên ngoài cổng trường. Một buổi trưa ở nhà như thế này thật bó giò bó căng. Khuyên nhớ những con đường quanh trường chi lạ. Bác cảnh sát hôm nay chắc buồn nghe, bác nhớ sự rộn ràng của trưa áo trắng ghê gồm lắm chứ, chẳng thế thì tại sao cứ mỗi ngày thứ hai, Khuyên thấy quần áo bác trắng tươi, chỗ bác đứng sáng hơn, và tiếng thổi roét roét hăng hơn trưa thứ bảy nhiều. Bác có thấy mình đứng với các ông lính hôm nọ không vậy cả ? Bác thấy, chắc bác mất bớt cảm tình dành cho mình đi. Khuyên đưa tay cầm trái vũ cầu. Một cái miệng tươi sẵn nụ cười, một đôi mắt với hàng mi thật dài, thật xanh lại lờn vờn trước mắt Khuyên. Đuôi nó đi, hẳn vô duyên quá mà, trái cầu chẳng còn để làm chi cả. Cô bé nhớ tới lời nói của hấn : Để viết thư mà viết nói gì vậy ? — Chán gì chuyện để nói. Có nhiều chuyện lắm, bảo đảm mà. Khuyên trề môi : Đờ xạo. Thư gì đâu. Đờ xạo. Ừ, lấy tên là xạo đi. Khuyên bỗng bật lên tiếng cười.

— Khỉ ơi. Điên rồi hay sao vậy ?

Khuyên che miệng quay lại nhìn chị. Đôi mắt chị Quyên như đang bốc hơi mà cái mặt của chị đang tràn cơn giận. Khuyên le lưỡi làm mặt xấu nửa như tỏ vẻ sợ nửa như trêu thêm.

— Mà đi nằm ngủ đi. Trưa nào ở nhà là cặm cũi phá tán. Đi ngủ.

Khuyên bỏ trái cầu lên bàn, làm cái mặt ỉu xiu leo lên nằm bên cạnh chị. Bất được Khuyên lên nằm rồi, chị Quyên có vẻ yên tâm, quay mặt đi ngủ tiếp. Khuyên cũng nhắm mắt, nhưng không ngủ được. Minh có ngủ trưa bao giờ đâu, mà ngủ trưa rồi quen đi, tới giờ vô lớp là rục ra thì nguy quá. Cô nhắm mắt được một phút rồi lại mở mắt ra, lên nhìn chị. Rồi buồn quá cô bé lại trở mình, khi cô quay mặt vào trong vách, khi cô quay mặt vào mái tóc chị Quyên, tóc c chạm vào má, vào gáy buồn thấy mờ, cô bé lại nhúc nhích. Quyên trở người nằm ngửa, chán đến độ không muốn cầu nhau nữa, nhưng Khuyên biết chị còn thức.

Khuyên nhớ tới những khám phá được về chị. Bây giờ Khuyên đã biết về chiếc guốc của chị Quyên rồi. Mới đây này, Khuyên rình theo được chị Quyên, thấy buổi tối chị đi ra ngõ, tới dọc đường chị gặp chiếc guốc của chị. Chị có một chiếc guốc sơn đen. Cười quá đi, cái anh chàng tặng chị cuốn *Những giọt mực* là một ông lính, chắc cũng sĩ quan, mà Khuyên nhận ra có biết gì đâu, chỉ biết hấn là đồ nhà binh, hấn có dáng người hơi dầy, chắc chắn là da xạm đen. Khuyên bèn nghĩ ngay tới một chiếc guốc sơn màu đen. Ai bảo hấn tự xưng là chiếc guốc. Khuyên bỗng tò mò, muốn hỏi chuyện chị, cô bé không biết đánh thức chị bằng cách nào, cô giả vờ ho khúc khắc, giả vờ một lúc cũng chảy nước mắt thật.

— Mà làm gì vậy ?

— Em ho.

— Chán chưa. Ai điếu với mày đâu, cái con này.

Khuyên biết chị làm bộ gắt gỏng nhưng chị đang dẩu nụ cười. Khuyên vừa liếc mắt bắt gặp nụ cười đó rồi. Cô bé yên tâm, biết là mình đã tới lúc gọi chuyện được.

— Chị Quyên nè, chị đã đọc cuốn *Những giọt mực* chưa ?

— Gì ?

Chị quay hẳn mặt qua để ngó Khuyên, ánh mắt chị ngạc nhiên, có nét thất sắc. Biết ngay mà, Khuyên làm bộ cười rất ngây thơ :

— Chị phải kiếm mà đọc. Hay lắm.

— Mà đọc bao giờ vậy ?

— Em vừa, lâu rồi, mấy tuần rồi chị.

— Bộ mà mua đó hả ? Nè, liệu mà xin tiền mua tiểu thuyết đọc, tao mét ba cho coi.

— Đầu phải tiểu thuyết. Cuốn đó mà chị nói là tiểu thuyết. Mà cũng tiếc quá, giá tác giả lồng vào truyện một mối tình thì đẹp hơn, một mối tình của đồ vật, như mối tình của đôi guốc ly kỳ hơn một chút thì hay biết bao.

Đạp phải đuôi chị Quyên rồi, và chị ngóc đầu lên, vẻ dọa nạt nhưng để giải thích cho sự ngờ vực của chị nhiều hơn :

— Nè mà còn nhỏ mà bày đặt nói chuyện tình yêu chi vậy ? Mà có cuốn đó không đưa tao coi thử chút xem sao ?

Khuyên làm bộ tiếc rẻ :

— Em trả cho tụi bạn mất rồi. Để mai mốt em mượn cho.

Chị Quyên chẳng chú ý gì nữa, chị nằm trở xuống, giọng chị vui vẻ hẳn :

— Thôi để tao cho tiền mua một cuốn. Mà sao còn nhỏ mà bày đặt quá. Khuyên láu táu :

— Để em kể chị nghe. Truyện có nhiều đồ vật lắm nhưng em kể đoạn về đôi guốc... Một đôi guốc chị ạ, cũ mèm. Minh cứ coi chúng nó như một cặp tình nhân đi, chắc đôi tình nhân này xấu lắm vì đôi guốc cũ quá rồi, sứt quai cả chục lần, mòn vẹt như đôi guốc của em vút ở gần tủ... Đôi tình nhân xấu như vậy mà chung tình mới cảm động phải không chị Quyên.

Thiếu điều chị Quyên dấm ngực kêu trời, nhưng chị cố gắng nhỏ nhẹ :

— Tao biết rồi, đừng kể nữa.

— Ừ.

Khuyên mỉm cười lí lắc nhưng làm bộ cầu nhau :

— Vậy mà hồi nãy la em, bảo là tiểu thuyết.

Chị Quyên phì cười :

— Thì mày vừa bày đặt biến thành tiểu thuyết đó chớ gì nữa? Phải hôn? Thôi, nói chuyện khác đi.

Khuyên biết nói chuyện gì nữa giờ. Ngẫm nghĩ một lát, Khuyên nói:

— Ở nhà chị có nhận được thư của tụi bạn em gửi cho em không?

— Bày đặt thư từ chi vậy? Ba đập chết nghe không?

Khuyên cắn môi, rồi buột miệng:

— Em có con bạn ở xa lắm, khi nào nó gửi thư chị cắt cho em.

— Ừ.

— Chị thấy thư của ai tên Xạo chị cắt cho em.

— Chị Quyên không nhận được, quay lại. Chị muốn cười nhưng ngại nhiên quá không cười nổi nữa.

— Con gái mà tên Xạo. Trời đất.

— Dạ. Xạo mà. Xạo là biệt hiệu của nó. Nó tên thật là Hoa Rừng.

Mấy cái con nhỏ này khùng điên gì đâu. Còn nghe nó nói nữa chắc loạn óc với nó mất. Cô chị lớn giọng:

— Thôi im đi. Không có giỡn à ghen.

— Em nói thiệt. Giỡn gì đâu.

— Cô bé bắt gặp đôi mắt của chị, hơi ngán. Hình như chị Quyên đang ghi ngờ gì mình. Dám nói thêm vài câu, mình hờ hênh bật mí hết lắm. Chị Quyên mà biết được chị mắng cho xấu hổ chết luôn. Ngu quá đi Khuyên ơi, mày là một con bé ruột để ngoài da mất rồi. Phải đánh tan ánh mắt hoài nghi của chị đi mới được. Kia chị nhíu mày, hồi hộp ghê.

— Mày làm sao vậy, Khuyên. Mày có điên không?

— Điên? Không, mình đâu có điên. Còn tỉnh đàng hoàng mà. Khuyên lại phải gương đôi mắt lên nhìn chị, nói và cười thẳm sự giả bộ ngây thơ của mình:

— Dạ không. Em đâu có điên.

— Xí xon.

— Chị Quyên chán ngán quay mặt đi. Chị nhắm mắt liền làm như còn trông thấy cái mặt của Khuyên thì phát cáu, chịu không nổi vậy. Khuyên cười thẳm, rồi ma quỷ gì xui hởi thêm một câu lăng nhách:

— Chị ngủ chưa chị Quyên.

— Chưa.

— Chị ngủ hả?

— Ừ.

— Em cũng ngủ đây.

Đổ ngủ được đấy. Có trưa nào mình ngủ được đâu. Mà trừ ngày chủ nhật, có trưa nào rồi để ngủ. Có bé nằm thao thức nhớ đủ chuyện, hại chán

cứ thấp thỏm muốn ngồi dậy mà sợ chị Quyên biết. Phải đợi cho chị ngủ say đã, gắng nằm chịu trận thêm một lúc nữa đi Khuyên ơi. Đôi mắt Khuyên vẫn mở thao láo, vậy mà Khuyên thấy hết. Khuyên thấy rất rõ những buổi trưa ở bên ngoài cổng trường. Những buổi đánh võ cầu qua hẳn rồi. Bung bung, trái cầu tung qua tung lại đẹp mắt biết bao nhiêu. Rồi khuôn mặt của bà giám thị. Bà giám thị không bao giờ đẹp bằng các cô giáo. Hình như bà giám thị nào cũng dữ, làm như không dữ thì không bao giờ được làm giám thị vậy. Võ cầu bị đẹp, mất một trò chơi thích thú biết bao. Kề ra, ở nhà, buổi chiều ở con hẻm của Khuyên cũng có thể chơi võ cầu đỡ ngiên. Nhưng nhiều chuyện làm kỳ đà cản mũi lắm. Lát lát xe gắn máy, honda, xe vespa chạy vô ngõ rần rần. Rồi ba đưa con nít ông trời con đạp xe đạp lạng quạng như say rượu, miệng chửi thề om xòm. Rồi mình đánh võ cầu, mấy thằng con trai đi ngang đi lại như diễn binh, có thằng lấp ló trên gác cầm võ đi tới ra cái điều chăm học mà để ngắm lén. Với lại chị Quyên đã hết tuổi thích cái trò này rồi, mình biết chơi với ai nữa.

Những buổi trưa xanh, đầy nắng vẫn như một cảnh thần tiên trong tuổi thơ ấu. Khuyên nhớ cổng trường nao nức và thấy một ngày ở nhà thật vô vị. Không đánh võ cầu thì còn trăm thứ khác để vui. Trao đổi nhau truyện đề đọc nè, nói chuyện nè. Tụi nó mua cả báo để cho nhau đọc nữa, rồi hình tài tử. Mà không có chuyện gì, ngồi dưới bóng cây chờ giờ vô học cũng khoái rồi. Từng cụm, từng cụm ba bốn đứa, năm bảy đứa, nói cười như chim. Lại có cô làm ra vẻ mơ mộng đứng một mình, ngắm hoài mấy cái xe lăn trên đường không biết mệt mắt.

Bao giờ được chơi võ cầu lại nhỉ? Trời ơi, Khuyên muốn nhìn trái võ cầu nằm trên bàn quá. Trái võ cầu của người lính tên Xạo. Khuyên muốn cười ghê đi. Mới hôm qua đây nè, con Phượng đã lục cặp Khuyên. Nó tò mò đấy. Ờ quá, nào bắt được gì đâu. Vậy mà nó cũng hỏi:

— Ông lính có gửi thư cho mày không?

Người ta quên từ mười đời vương mà nó còn nhắc mãi. Nhưng cũng tại Khuyên đó chớ. Không biết trong trường hợp nào Khuyên đã tiết lộ cho nó biết về cuốn sổ nhỏ và giồng ghi địa chỉ. Khuyên giận mình ghê. Cái gì cũng không giữ kín được trong lòng. Khuyên đánh trống lảng:

— Thư từ gì, tầm bậy không à mày.

Con Phượng chép miệng:

— Không đánh võ cầu, tao buồn quá.

— Vậy mày đi sớm chi vậy?

— Quen rồi mày. Ở nhà buồn thấy mò.

Ừ, nó cũng như Khuyên, làm sao không đến trường sớm được. Mà phải chịu một trưa chủ nhật như trưa nay, chắc nó cũng khó chịu, bực dọc như Khuyên. Không biết nó có bị nhà bắt nằm chết đi như mình không? Đang

nghĩ miên man thì chị Quyên trở mình day mặt qua phía Khuyên. Không kịp thấy chị còn thức hay ngủ. Khuyên nhắm tít mắt lại.

Lát sau, Khuyên hé mắt nhìn. Cô thấy chị Quyên đã có vẻ ngủ say. Ban đầu cô nằm yên, thận trọng nhìn chị, rồi cô chống tay thật nhẹ nhàng ngồi dậy. Làm như chưa yên tâm, cô còn ngồi ở đó một lúc coi động tĩnh trước khi thông hai chân xuống đất.

Nền gạch mát như thạch, thấm vào chân Khuyên làm cô bé không muốn nhấc chân lên nữa. Nhưng rồi cô cũng bước tới bàn học, ngồi xuống ghế thật nhẹ. Khuyên đưa mắt nhìn chị Quyên lần nữa thấy chị ngủ say, Khuyên yên tâm. Khoái quá, giờ này mình được tự do rồi, tay chân mình thoải mái quá. Các đồ vật trên bàn hình như cũng sáng hơn như cùng vui với Khuyên. Khuyên cảm thật nhẹ trái vũ cầu lên, vượt ve rồi đặt lại chỗ cũ. Khuyên cũng không quên mấy bông hoa giấy chính tự cô làm lấy. Và rồi, cô bé chợt nhớ tới cuốn truyện *Những giọt mực* mà chị Quyên đang cất dấu đâu đó. Cô muốn đọc lại giòng chữ đề tặng với giòng chữ: Chiếc guốc phiêu lưu. Làm bộ cho làm ly hóa ra chớ phiêu lưu gì đâu. Họ mới gặp nhau đây nè. Khuyên bỗng nhìn qua bàn học chị Quyên. Cái ngăn kéo nhỏ khóa kỹ đó chắc chưa đựng nhiều sự bí mật lắm. Khuyên rón rén qua bàn chị.

Chùm chìa khóa ngon ơ trên bàn. Khuyên mừng rơn. Nhưng mở ngăn kéo làm sao cho chị Quyên đừng biết đây. Chỉ một tiếng động nhỏ là chị nhồm dậy rồi mình sẽ trả lời làm sao với chị? Mình sẽ nói: Em đi tìm đồ của em. Ơ hay, tìm đồ của em sao lại mở chìa khóa ngăn kéo của chị. Khó quá. Nhưng sự tò mò đã tràn đầy, khó có gì ngăn nổi nữa. Khuyên bỗng thấy mình có lấm mru mọ quá. Ừ, thì mình lấy ra rồi mình móc sẵn chìa khóa vào, nghe rục rịch gì thì mình bấm khóa lại, chị chẳng biết kịp đâu. Khuyên thận trọng mở khóa. Nhẹ nhàng ghê, có động tĩnh gì đâu. Kia, cái con chuột chết dí trong bia sách đã hiện ra đó. Mà mình coi làm gì để mất công, mình đã đọc, đã biết rồi mà. Khuyên vẫn cứ cầm lên dở ra đọc. Không có gì lạ hết, cô bỏ vào toan khóa ngăn lại.

Cô chợt ngẩn ngừ. Còn cuốn cạt nê nằm cạnh đó nữa. Coi thử xem, Khuyên mở lớn mắt. Chị Quyên viết nhật ký. Thảo nào tối nào cũng thấy chị thức khuya, đi ngủ sau Khuyên không à. Thì ra chị làm công việc này đây. Chiếc guốc phiêu lưu ơi, tha hồ chị nhắc tới chiếc guốc.

Nào có gì đâu. Chị ghi đủ thứ, cả chuyện đi chợ, mua thức ăn. Cả lời bà hàng chữi chị, vì chị trả giá rồi không mua. Chuyện chị giận bạn bè: *Hai đứa giận nhau rồi, mình không thèm nhìn Thực, cái mặt nó kên kên ghét ghê. Đồ làm bộ. Mình đời nó, cin lỗi mình trước chớ mình thì đời nào. Nó tưởng mình sẽ xin lỗi nó, sẽ làm thân với nó. Còn lâu. Nó nhà giàu kệ nó, mình nghèo nhưng mình có tư cách, có tự ái của mình.*

Khuyên mỉm cười. Thì ra thế giới của chị Quyên đâu có khác gì thế giới của Khuyên. Cũng giận hờn nhau, cũng chê bai, nói xấu nhau. Mình có
(Xem tiếp trang 53)

truyện dài DUYÊN ANH

Một ngày qua. Hai ngày qua. Rồi một tuần lễ qua. Giặc vẫn ở thị xã. Sự căng thẳng bớt đi. Du kích đeo giầy mìn trên vai, lưng dắt lựu đạn; dân quân mã tấu sáng ngời tuần hành khắp thôn xóm biểu dương lực lượng và trấn an dân làng. Những anh du kích trông oai lắm. Mìn đã gài ở cổng làng. Giặc đến đây, nó sẽ chết hết. Dân quân, du kích chuẩn bị đón giặc giết giặc. Đêm im lặng. Những cái ụ súng sót lại bị giết hết. Trống đồng của thiếu nhi thôi đánh. Đêm sợ hãi. Gió lạnh thổi dữ dội. Tiếng tre già cọ sát nhau nghe rùng rờ. Không ai thiết nghĩ đón Tết nữa. Ban ngày, dân làng kéo nhau lên miếu Vang. Nếu giặc tới từ ngã Giai, Lạng thì chạy xuống Bình An. Nếu giặc tới từ ngã Ô Mễ thì chạy lên Giai, Lạng. Đứng ở miếu Vang có thể nhìn rõ đường số 10 và nhìn rõ những chiếc xe cam nhông giặc chở quân. Những chiếc xe nhỏ bé cơ hồ như những con bọ hung nhúc nhích.

Như vậy là giặc Pháp sang Thái Bình bằng đường số 10. Chúng từ Nam Định kéo quân qua bến đò Tân Đệ. Giặc Pháp không hề gặp sự kháng chiến của quân ta. Những cái ụ cao thấp ở bên đây bến đò chắc đã bị giặc san bằng. Và những khúc đường đầy hầm hố cũng được giặc lấp kín. Giặc chạy xe cam nhông nối đuôi nhau trên đường số 10. Chưa đựng trái mìn nào. Ta đã có mìn rùa, mìn đĩa giạt tung cả xe tăng, tàu bò giặc. Khoa nghe kể chuyện vua

min đường số 5 là Sáu đầu(*). Anh này gài min tuyệt vời. Vai đeo cái bánh xe ở tô cùng với min, một mình anh đi gài. Sáu đầu gài min giỏi đến nỗi máy dò min của giặc không tìm ra. Mỗi trái min của Sáu đầu là một chiếc xe của giặc Pháp nổ tung. Sáu đầu được phong làm vua min đường số 5. Nhưng đường số 10 khúc Tân Đệ - Thái Bình thì chưa có vua min. Và cũng chưa có trái min nào giết nổ tung xe cam nhông của giặc Pháp. Nửa tháng trôi đi, giặc Pháp vẫn co ro trong thị xã. Chúng không dám về nông thôn. Sự sợ hãi bắt đầu. Tuy thế, dân làng cứ chuẩn bị chạy giặc cùng khẩu hiệu *Chuẩn bị tổng phản công* của chính phủ.

Mỗi nhà đào một cái hầm bí mật trốn giặc nếu chạy không kịp. Hầm bí mật giấu đồ vật quý giá, đề phòng giặc đốt nhà. *Giặc đến nhà, đàn bà phải đánh*. Khẩu hiệu mới này không gây được phấn khởi. Làng thôn đã ngừng hẳn mọi sinh hoạt hậu phương kháng chiến. Như một sứa soạn chờ đón thiên tai. Khoa đã hi hục đào riêng cho mình một cái hầm bí mật ở bờ ao. Hầm bí mật của Khoa có Đường giúp sức. Và Khoa với Đường đào cho Liên một cái hầm bí mật. Hầm bí mật nhà này, nhà kia biết ở chỗ nào. Nó chỉ còn bí mật với giặc Pháp! Mà giặc Pháp chưa về làng. Mỗi buổi chiều, đại đội chủ lực quân của huyện Thư Trì vác kèn đến gần thị xã trêu tức giặc. Họ phân tán lực lượng, thỉnh thoảng, nổ vài phát súng rồi thổi kèn khiêu khích. Giặc Pháp hoảng sợ bắn thâu đêm. Súng lớn, súng bé thì nhau khạc đạn. Chủ tịch Tường An hân hoan thuật chuyện và đoán quyết giặc Pháp sẽ bắn hết đạn, bộ đội ta vào bắt sống trọn ở! Chợ Mễ lại họp. Không có phiên chính. Chợ họp thưa thớt. Vừa họp vừa lo chạy giặc. Một tiếng động ồn ào là đủ giải tán cả chợ. Người ta chạy bán sống bán chết. Rồi dần dà đâm quen.

Tết đã đến. Tết buồn thảm. Nhà Khoa chận người họ hàng tản cư về từ Đồng Thanh, Thăng Cự, Đoan Túc. Chẳng ai nghĩ giặc Pháp thêm đặt chân tới cái làng Tường An nghèo xơ nghèo xác. Sự sợ giặc thì vẫn sợ song cứ vẫn tin tưởng sắp tổng tấn công đuổi giặc khỏi đất Thái Bình. Mồng ba tết, trời lạnh và nhiều sương mù khiến mọi người dậy trễ. Nhưng tất cả đều vụt thức khi nghe tiếng súng nổ ở phía đường lầy. Giặc đã về làng! Không thể trốn chạy được. Giặc về âm thầm quá. Như thể từ trên trời rơi xuống. Dân làng thúc thủ, đành ngồi yên run sợ cầu trời khẩn phật và phó thác số mạng cho tô tiên. Súng nổ khắp làng. Cái lưới đã bủa vây. Dân làng giống hệt đàn cá. Giặc tiến gần. Tiếng Tây xì xa xì xố. Giặc vào làng. Min du kích chưa chịu nổ. Không hiểu dân quân, du kích đang làm gì lúc này? *Dân quân du kích cách mạng bùng mùa thu. Sao vàng bóng cờ bay trên chiến khu*. Làng xóm im lặng. Ngay cả những con chim caích chèo cũng hoảng sợ, bay trốn tận nơi nào. Nghe rõ từng bước chân giặc, từng tiếng nói của giặc. Không nghe rõ tiếng xung phong giết giặc của dân quân, du kích. Đạn bắn vun vút qua

(*) Có một huyền thoại về ông vua giết mình này. Trước khi đi gài min, ông ta uống một chút rượu, ăn sáu bìa đạn phụ rồi lên đường công tác. Giết nổ xe giặc, ông ta cười khà khà. Đoạn rút lui.

nhà. Tiếng «chú» của đạn đi hải hùng, ghê rợn. Bó Khoa bắt mọi người nằm úp mặt xuống nền nhà không được chạy trốn, cứ ngồi chờ giặc đến. Sợ chết có số. Bốn tiếng đó bỗng linh thiêng vô cùng. Nó an ủi mọi người, kể cả người luôn miệng thầm nhắc nó, chặc run rẩy.

Một tràn đạn liên thanh quạt ròn rã, Khoa hoảng quá chạy vụt ra khỏi nhà vương vào bức màn màn và kéo đứt bức màn màn. Khoa ngã xuống sân gạch. Nó đứng ngay dậy cầm cổ chạy sang nhà ông Năm, quên hết các thể bỏ trận giả, các thể nằm tránh đạn máy bay. Đạn nổ ròn rã hơn. Tiếng chân giặc chạy huỳnh huỵch đã thật gần. Khoa rối trí, nó chạy thực mạng qua con ngõ, lách đầu vào vườn dâu của bác Hạch. Khoa nằm ở góc vườn, đôi mắt nhắm chặt. Anh Kim Đồng sợ giặc Pháp. Anh quên luôn giấc mộng *mơ thành người sống Ló*. Anh Kim Đồng phóng khỏi nhà, té nhào trên sân, vùng lên, chạy trốn. Trung đội trưởng Khoa đánh rơi nhiệm vụ chỉ huy nhì đồng rồi.

Khoa nằm úp mặt. Cầm nó đập xuống đất vườn theo nhịp run của hai hàm răng. Giặc Pháp đã vào tới xóm. Giặc Pháp xông vào vườn dâu của bác Hạch. Bốn thằng giặc cao lớn, mặc quần áo lốm đốm hai ba màu, đầu đội «bê rê» đỏ chói. Chúng bắt được cô Nhài. Chúng lôi cô Nhài ra giữa vườn. Chúng lột quần áo cô Nhài. Khoa nhắm mắt. Nó chết giấc. Khoa không biết gì nữa. Khi nó mở mắt, bốn thằng giặc Pháp đã biến đâu mất. Cô Nhài ngồi ôm mặt khóc tức tưởi. Quần áo cô rách nát. Tóc tai rũ rượi. Khoa lồm cồm ngồi dậy. Có tiếng động dậy, cô Nhài ngược mặt đăm lẹ ngó Khoa. Thằng Khoa đứng dậy rón rén bước. Cô Nhài gọi nó:

— Khoa!

Khoa đưa tay lên miệng xuyt xuyt. Cô Nhài nói:

— Giặc rút rồi.

Khoa đến gần chỗ cô Nhài.

— Lúc này cháu có thấy gì không?

Khoa lắc đầu:

— Cháu nhắm mắt, cháu sợ.

— Có thật cháu không thấy gì chứ?

— Dạ.

— Cháu đừng nói với ai là cô bị Tây bắt ở đây nhé!

— Dạ.

— Cháu hứa đi!

— Cháu hứa.

Khoa không hiểu cô Nhài bắt nó hứa để làm gì. Cô Nhài dọa nó:

— Cháu mà nói cho ai biết, cô sẽ cắn lưỡi tự tử.

Khoa tròn xoe mắt:

— Cháu không dám nói đâu.

Khoa chui khỏi vườn dâu, chạy về huà. Bố mẹ nó đang lo giùm nó. Giặc sắp vào nhà Khoa thì có lệnh rút lui. Nhưng chưa ai dám nhúc nhích. Đến trưa, dân làng đổ xô ra lối ngõ. Dân quân, du kích liệng hết lựu đạn, giầy mìn xuống ao, đang mò lên. Du kích Da gặp giặc, giặc đá đứt ngã lẳng và giặc cười. Du kích Da thuật chuyện một cách hân hoan. Thằng Nhại bị giặc bắt đi làm bồi. Mẹ nó bị Tây đen rạch mạch hãm hiếp nằm chết ở bờ ngòi. Thôn dưới có năm người chết vì đạn lạc. Giặc không có tinh giết ai, dù là dân quân, du kích. Giặc không đốt một căn nhà nào. Chúng chỉ hãm hiếp đàn bà. Chúng đến chớp nhoáng, gây hoảng sợ, phá vỡ niềm tin kháng chiến rồi rút ngay. Thôn trên, một du kích bị giặc đốt cháy. Anh du kích này gài quả mìn rùa, ròng giầy vào căn nhà gần đó và chui xuống hầm bí mật. Giặc đứng trên mìn. Anh du kích giật không nổ. Giặc theo đường giầy biết chỗ ẩn nấp, phóng lửa đốt căn nhà. Anh du kích chết trương dưới hầm bí mật. Buổi chiều lòi anh ra, xác anh to tướng, cháy vàng y hết con lợn quay. Người thôn trên nói thằng phó cúp tóc tái cư là Việt gian. Gặp giặc nó dơ hai tay đầu hàng, miệng nói tiếng Tây «moa coáp phơ», giặc xoa đầu nó, dẫn nó đi. Rất nhiều chuyện vừa kinh hãi vừa buồn cười xảy ra sau khi giặc rút. Có thằng giặc không nghe được lệnh rút, mãi mê tìm đàn bà. Lúc nó ra khỏi xóm, nó ngo ngác. Ông phó Đầu thấy nó. Nó vất súng, dơ tay hàng mà ông phó Đầu sợ bỏ chạy. Du kích Nhấn dẫn nó ra đê. Thế là nó thoát thân.

Du kích «xuống thớ», không dám ti toe. Du kích được mỗi cái tài tiêu diệt chó. Giặc vừa càn lướt chưa đầy tiếng đồng hồ mà tin thần trường kỳ kháng chiến đã lép xẹp. (*) Không khí cách mạng, không khí thi đua lập công tan rã. Mặt đất khô cằn, cảm nín tưởng đã nứt nẻ cho mồm hy vọng đâm chồi. Nhưng mồm hy vọng ấy vừa nhú lên đã bị dấm nát bởi giầy đinh bạo tàn của quân xâm lược. Mặt đất, bây giờ, lộ rõ những kẽ kinh hoàng. Dân làng căm thù giặc và sợ giặc. Dân làng không tin tưởng cụ Hồ và kháng chiến nữa. Người ta đề phòng chạy giặc lần thứ hai, lần thứ ba... Khoa thật sự mất hẳn buổi trưa thần tiên, buổi chiều thơ mộng. Con đường in đầy dấu vết kỷ niệm của nó đã bị giầy đinh giặc Pháp cày nát, súng đạn giặc đã về đây. Lưỡi lê giặc đã tới đây. Với bạo tàn, man rợ. Chiến tranh đã hiện hình con khủng long gớm ghiếc. Khoa thật sự sợ hãi và buồn phiền. Chiến tranh không giống cuộc chơi giặc giả. Chiến tranh sẽ còn khốc liệt, tàn nhẫn gấp ngàn lần. Đời sống êm đềm cũ, thế là hết. Khoa đã đến nhà Đường tìm Liên ngay khi rời nhà mình. Giặc chưa xâm phạm nhà Đường. Liên sợ hãi tái mặt. May là bố Liên về trước vài hôm. Sự hồn nhiên, vẻ tinh nghịch của Liên không còn. Súng đạn tước đoạt cả nỗi ước mơ của con người. Súng đạn tẻ thật. Chiến tranh tời bại quá.

Kể hôm từ giặc lướt về làng, không ai thiết làm lụng. Thi giờ dành

(*) Vào cùng một ngày, quân nhậy dù Pháp phân chia lực lượng, hành quân chớp nhoáng ở nhiều phủ huyện trong tỉnh. Cuộc hành quân này có tính cảnh phó trương lực lượng hơn là gieo rắc căm thù.

cho sự đề phòng chạy giặc. Ngót một tháng, sinh hoạt mới gần như xưa. Nhưng không còn trống đồng, hội họp, mít tinh, trận giả và hô khẩu hiệu. *Chuẩn bị tổng phản công nữa.* Dân làng cầu trời, khẩn phật đề giặc đừng về Trời, Phật không chứng giám. Giặc lại về. Lần này dân làng biết trước mà chạy. Gia đình Khoa chạy với gia đình Liên lên Giai, Lạng. Giặc về càn quét đủ mọi thứ. Đi với giặc còn có nhiều lính Việt gian. Giặc bắt lợn gà trâu bò rồi phóng hỏa đốt nhà. Du kích thôn trên ngửa tay ném trái lựu đạn chày giết chết vài tên giặc. Giặc vây cả thôn, chém giết ông già, bà cả, đàn bà có mang và con nít để trả thù. Giặc Pháp dã man như những bài hát kể tội chúng. Chúng quăng dân ta vào lửa rồi chính ngọn lửa đó, chú ng nướng gà ăn ngon lành. Buổi chiều giặc rút, làng thôn ngập lựu tang tóc. Mùi thịt người cháy khét lẹt. Máu loang lổ trên khắp đường ngõ. Những tiếng khóc tức tưởi vang vọng lên trời xanh, thâu đêm tới sáng.

Lần này, giặc Pháp đóng đồn ở chợ Ô mẽ, kiểm soát phạm vi mười cây số. Cờ tam tài treo cao trên nóc quán chợ, Làng Ô Mẽ lập Hội Tề theo giặc đề cầu an. Giặc tung tin không bắt bớ ai, không ngăn cản ai muốn trở về thị xã làm ăn. Những người tản cư hoang mang bán tin bán nghi. Người muốn trở về thị xã cũng chẳng dám nói cho ai nghe ý nghĩ của mình. Sự ngờ vực nhau đã có từ lâu. Bây giờ ngờ vực nhiều hơn. Tường An cách Ô Mẽ chừng năm cây số. Đứng ở cây đa đường lầy trông rõ cờ Pháp ngạo nghễ tung bay. Và đó chính là nỗi đe dọa thường xuyên. Đồn Mễ mỗi ngày đi càn quét một lần. Giặc chỉ cần đến Thọ Bi là dân làng Tường An đã bằng bẻ cuốn gói chạy miết. Thoạt tiên, cả dân làng chạy giặc. Dần dà, đàn bà trẻ con, ông già, bà lão ở lại nhà. Khổ cực quá, dân làng đâm liều mạng. Chạy giặc mãi, ruộng đồng ai làm, thóc gạo đâu mà ăn. Miếu Vang là nơi tụ tập hàng ngày của thanh niên và... dân quân du kích. Một hôm có chiếc tàu nhỏ của giặc chạy trên sông Trà Lý. Anh du kích Muôn định làm người sống Ló, núp dưới chân đê tung bừa trái lựu đạn. Lựu đạn, nổ, súng ca nông của giặc bắn đáp lễ hai mươi trái. Miếu Vang tán loạn. Người này ôm người nọ lăn cả xuống hồ. Mặt đất muốn rạn vỡ. Cây cối rung rinh. May mà giặc chỉ bắn thị uy. Tàu giặc chạy cả tiếng sau mọi người mời hoàn hồn để nguyên rửa du kích Muôn thậm tệ,

Bộ đội biệt tăm dạng. Hai tháng liền, không hề thấy bộ đội về làng. Hình ảnh những anh bộ đội áo nâu, vai đeo ba lô nặng trĩu, súng cầm tay hiện ngang đi đã bị phai nhòa trong ý nghĩ của dân làng. Ít người tản cư đã mon men sang Ô Mễ. Và họ biết Hà Nội bây giờ vui lắm. Dân Hà Nội hồi cư về đông như trầy hội. Con đường Thái Bình—Nam Định—Phủ Lý—Hà Nội Tây kiểm soát hết, xe hàng đã chở khách chạy tấp nập. Những người tản cư mang tâm trạng vọng tề. Đổng Năm không còn. Đổng Năm đã tan nát. Những người tản cư bốn phương về Thái Bình tạo Đổng Năm thành một «thị trấn», ở hậu phương kháng chiến cũng biến hết. Kể lè gót lên Việt Bắc xa mù, kể về tề sống an phận. Đất tề lạnh nhưng đất tề không lo chạy giặc. Tin đồn thị xã Thái Bình dân chúng hồi cư về mỗi ngày một động. (Còn nữa)

MƠI LỚN • VƯƠNG CHU TUYẾT

Mới gặp con bé lần đầu tiên tôi đã có cảm tình ngay. Một cảm giác nhẹ nhàng men mang trong lòng khi tôi bắt gặp con nhỏ mở to đôi mắt một mí ngơ ngác nhìn xung quanh trong dáng điệu ngại ngùng. Mọi người đang ồn ào bận bịu tui tít sắp dọn cỗ bàn. Tôi muốn đứng lâu ở ngưỡng cửa để ngắm con bé nhưng không được. Tôi còn phải phụ dọn cỗ. Hai dãy bàn xếp đầy thức ăn trên mặt. Những đĩa những tô thức ăn hình như ngon hơn mọi năm, tươi mát hơn mọi năm. Ngày giỗ năm nay hình như vui hơn các năm về trước. Có phải tại vì sự hiện diện của một hình ảnh dễ thương trong nhà tôi hôm nay? Câu hỏi không trả lời chính xác được. Chỉ biết rằng một năm ít khi nào tôi chịu khó có mặt để phụ giúp việc nhà trong ngày giỗ. Lúc đi ngang qua chỗ con bé ngồi khấp nép trên chiếc ghế đặt cạnh chõng két bia cao nơi góc nhà, tôi mỉm cười làm quen. Con bé chớp chớp mắt cúi xuống nhìn chân mình. Mái tóc ngang lưng chảy dài che lấp hết khuôn mặt. Trong con nhỏ mới dịu dàng hiền thực làm sao.

Lúc nhập tiệc, thay vì ngồi bàn ngoài chỗ bọn con trai bạn bè anh Huy tôi bỏ vào ngồi bên cạnh má tôi. Đối diện với tôi là con bé tóc dài, mắt một mí, lúc nào cũng ngơ ngác đến ngộ nghĩnh. Suốt bữa ăn, con bé ăn thật chậm chạp, nhỏ nhẹ. Tôi thích nhìn chiếc cổ con bé rùn nhè nhẹ mỗi lần thức ăn được di chuyển qua đó để xuống dạ dày. Tấm áo cánh trắng cổ tròn ôm khít tăng thêm duyên dáng cho chiếc cổ nhỏ nhắn. Trong câu chuyện quanh bàn tiệc, tôi được biết cô bé tên Tiên, con của một người mà tôi kêu bằng chú, bà con thật xa của ba tôi. Hóa ra con bé phải kêu tôi bằng chú. Tự nhiên tôi thấy vui vui, mỉm cười liếc nhìn con bé kịp thấy nó vừa cúi xuống, mái tóc dài phủ nửa khuôn mặt dịu dàng.

Một sự tình cờ may mắn giúp tôi thêm gần gũi với Tiên. Chẳng là ba má tôi muốn ngăn ngừa sự chơi nghịch của thằng Minh, em trai tôi, nên ông bà quyết định gửi nó lên nhà chị Thanh, má Tiên, ăn học. Tôi có dịp lên nhà chị Thanh luôn luôn. Mới đầu con bé còn như e ngại, ít nói chuyện với tôi, trừ khi nào tôi hỏi. Tôi cũng đăm ngượng nghịu lây. Mỗi lần đến chơi, nhìn thấy Tiên lòng tôi rộn vui, nôn nao khó tả. Tôi không phân tích nổi tâm trạng của tôi trong những giờ phút đó. Hình như có cảm giác là lạ mà từ trước tới nay tôi chưa hề bắt gặp có trong tôi. Thường thì tôi đến nhà chị Thanh vào buổi chiều, khi ở trường về. Ở chơi một lát rồi ra về. Thời gian lưu lại nhà Tiên không lâu, nhưng hôm nào không tới được, tôi cảm thấy như thiếu thốn một cái gì. Ngày hôm đó trong lòng tôi buồn bã nhớ nhung. Mỗi lần tôi dắt xe ra về, Tiên lại theo tôi ra đóng cổng và áp úng chào: chú về à. Lần nào cũng thế, dần dần thành cái lệ. Tôi chỉ thích người tiền tôi là Tiên và luôn luôn tôi được hài lòng.

Kể từ hôm quen biết gia đình Tiên, Tôi dành thì giờ rảnh rảnh lên chơi nhà chị Thanh. Mọi thú vui khác tôi hầu như không đoái hoài tới. Tôi thích ngồi nhà ngồi ba gian kèm với dãy nhà ngang nằm trong khuôn viên một khu đất rộng có vườn cây ăn trái. Tôi thích bắt sâu những cây xoài trồng dọc theo lối vào nhà xe của anh Thanh. Tôi yêu cái giếng nước bên cạnh gốc khế đầy hoa tím. Không khí ở đây yên tĩnh bao nhiêu thì nơi nhà tôi ồn ào bấy nhiêu. Hơn nữa lý do sâu xa thúc đẩy tôi vượt gần chục cây số lên đây chơi là Tiên. Đúng như thế. Tôi thích nhìn con bé có mái tóc dài hay xấu hồ ấy. Ở nhà Tiên hay kẹp tóc, tôi thích Tiên xả tóc hơn, nhưng không có cách nào bày tỏ ý thích đó. Tôi thường ao ước được ở đây ăn học như thằng Minh. Thằng em tôi thì trái lại, nó ưa về nhà để rong chơi hơn là ở trong một ngôi nhà kín cổng cao tường. Nhưng tôi biết đó là một ước muốn khó có thể thành hình.

Một buổi sáng rảnh rảnh tôi xách xe lên nhà chị Thanh. Đây là buổi sáng đầu tiên tôi lên nhà chị, kể từ khi quen biết. Trong nhà chỉ còn chị Thanh và một đứa em út của Tiên. Thằng Minh đi học, Tiên cũng đi học chưa về. Anh Thanh đi làm xa, lâu lâu mới về. Nhà vắng vẻ, không thấy Tiên tự nhiên tôi nghe buồn buồn, nản nản làm sao. Tôi bỏ lên nhà trên, mặc chị Thanh dưới bếp làm cơm. Tôi đến tủ sách của Tiên lục lọi. Bình thường tôi rất ghét tò mò vào những đồ dùng của người khác. Nhưng hôm nay tôi bỗng thích dòm ngó sách vở của Tiên. Con bé thua tôi hai tuổi nhưng lại học bằng tôi. Con bé đi học sớm, chị Thanh bảo thế. Vừa lên bốn là con nhỏ đòi đi học ở trường ông Cha. Tiên có khuynh hướng thích đạo Thiên Chúa, trừ những năm tiểu học phải học trường công, còn thì Tiên học trường của các Fère. Con nhỏ hay kêu «lạy Chúa tôi» bày tỏ sự ngạc nhiên hay sợ hãi. Em té, Tiên cũng kêu Chúa, nời cơm cạn nước chưa kịp ghé, Tiên cũng kêu Chúa. Tôi không mấy ưa đạo Thiên Chúa, nhưng tôi lại thấy thương mến hai tiếng «lạy Chúa» thốt ra từ hai vành môi Tiên.

Đang xem cuốn vạn vật II A của Tiên, tôi bỗng giật mình cất vội cuốn sách vào tủ vì tiếng chàng Minh đang chào chị Thanh dưới nhà ngang. Tiên sắp về, lòng tôi reo vang rộn rã ca khúc chờ đón mừng vui. Trái tim hình như đang đập loạn xạ trong lồng ngực không theo một nhịp điệu nhất định nào cả. Ngực tôi nặng nặng như đeo đá. Tôi không giải thích nổi hiện tượng đó. Tôi chỉ ý thức mơ hồ rằng sự hiện diện của Tiên với mớ tóc dài xõa vai, đôi mắt một mí, hai đồng tiền sâu nơi khoe miệng làm nảy sinh trong tôi bao cảm giác lạ lùng, nhẹ nhàng thanh thoát.

Tiên về. Tiếng con nhỏ vang vang dưới bếp :

— Lạy chúa tôi. Mợ làm chả giò hả mợ ? khoái quá nhỉ.

Tiếng chị Thanh la khê :

— Không đem cất cặp lên nhà đi à. Con gái lớn mà không ý tứ chút nào cả, miệng mồm cứ như còi xe hỏa. Hơi một chút là Chúa với Cha, tao có đạo hồi nào mà mày lạy Chúa ầm ĩ thế ?

Giọng con bé ngưng nguầy :

— Ừ... Ừ... tí đã nào, mợ, con mới về mà. Con bé đòi giọng tia lia :

— À xe ai dựng trước sân mình vậy mợ ? Còn chú Minh về chưa hở mợ ? Ui giờ ui, coi chú Minh kia mợ, đứng ngoài cổng đầu lảo nhè chỉ con chả thấy đâu. Lại con nhỏ Phương chớ gì. Thôi con lên thay áo nghe mợ.

Tiếng dép vang nhẹ trên sàn đá hoa, một tiếng kêu thảng thốt của chú. Tôi quay lại, Tiên che cặp ngang mặt chạy tuốt vào nhà trên. Tôi sững sờ giây lát chợt hiểu nguyên nhân, con bé xấu hổ vì lần đầu tiên tôi bắt gặp cô bé mặc áo dài. Trông Tiên thật dễ thương, Chiếc áo dài trắng phủ ngoài cái áo lót dày, đôi giày xăng đan trắng dưới chân khiến con bé dưới mắt tôi toát ra đầy vẻ ngây ngơ dịu dàng, đức hạnh. Lối phục sức của Tiên khác với đa số cô gái cùng trang lứa, kín đáo, giản dị. Điều này làm cảm tình tôi dành cho Tiên càng tăng thêm. Tôi trở gót xuống bếp kịp nghe tiếng động mạnh của chiếc xăng đan va vào cạnh divan, đội trở ra ngoài và nằm hiên ngang giữa cửa nối liễn phòng khách và phòng học. Tôi buồn cười thái độ của Tiên. Hơi tí là xấu hổ, là mắc cỡ. Tôi giữ nguyên nụ cười xuống bếp. Chị Thanh đang cuốn dở một chiếc chả giò, ngừng lên hỏi :

— Cười gì thế, Nguyên ?

Tôi trả lời :

— Em tức cười con Tiên, nó vừa thấy em liền chạy tuốt vào phòng khách cởi giày như phá nhà.

Chị Thanh đưa tay trở chả trong chảo và nói :

— Con đó tính tình như người đồng bóng, nói nó làm gì.

Thằng Minh ở đâu sòng sọc chạy vào bếp, miệng la lớn :

— Đề em pha nước mắm cho nha chị. Em pha ngon một cây. Ê Nguyên sáng nay nghĩ học hả ?

(Xem tiếp trang 43)

Nguyên tác : VACANCES ROMAINES của IAN HUNTER
và WILLIAM WYLER • Bản viết văn : HOÀNG HẢI THỦY

Tuy chàng không tới dự cuộc hội báo nhưng sự kiện này cũng không phải là không thể hoàn toàn cứu vãn. Phóng viên yêu nghề, đầy lương tâm chức vụ bỏ lỡ không đến dự những cuộc họp báo là chuyện thường xảy ra trong nghề. Vì quên, vì mải đánh bạc, vì đưa người tình đi chơi, vì cố tình không tới, vì cả trăm thứ lý do cùng nguyên nhân chính đáng và không chính đáng khác. Bất cứ chàng phóng viên nhà nghề nào cũng ít nhất là năm bảy lần lỡ đi họp báo. Hoàng Giang tự an ủi như thế, chàng tự tạo ra niềm tin và phấn khởi để đối phó với những gì mà chàng biết là khó chịu, nặng nề đang chờ đợi chàng ở văn phòng.

Một trong những thủ đoạn cứu nguy thông thường nhất của những chàng ký giả vì những nguyên nhân nào đó trót vắng mặt trong những cuộc hội báo là đi tìm hỏi chi tiết về cuộc hội báo mà mình không đến dự ở các bạn đồng nghiệp có đi dự. Sáng nay, Hoàng Giang chạy vội tới quán cà phê Stella, nơi suốt ngày thường có một số phóng viên ngồi thường trực. Nhiều chàng viết bài tường thuật cho báo ngay ở đây. Chỉ cần chàng gặp một phóng viên đi dự về, hỏi được vài câu : « Công Chúa tuyên bố gì giết gân ? Công chúa bận áo màu gì ? Có mang vương miện không ? Hội báo bắt đầu lúc mấy giờ và bế mạc lúc mấy giờ ? v.v » là chàng cũng có thể có được một bài tường thuật cuộc hội báo tuy không đặc sắc lắm nhưng cũng không đến nỗi quá dở.

Nhưng sáng nay Hoàng Giang không thấy qua một bóng ký giả nào hết ở quán Stella. Không biết sáng nay các bạn chàng đi đâu hết ? Hay là cuộc hội báo của nàng công chúa lắm chuyện ấy chưa kết thúc ? Rất có thể các ký giả tới dự cuộc hội báo còn được công chúa mời dự tiệc trà, tiệc rượu linh đình. Chuyện này từng xảy ra không phải là chuyện lạ. Có khi các ký

giả được mời thập tùng luôn công chúa đi thăm một lò những cơ sở và cuộc đi thăm này có thể kéo dài đến cả ngày.

Hoàng Giang ngồi uống cà phê đen cho tỉnh ngủ và ăn sandwich cho lại sức. Chàng cần đầy đủ sáng suốt và bình tĩnh để đối phó với Quản Đốc Văn Kỳ. Bữa điêm tâm làm chàng phóng viên lấy lại tự tin. Thực ra cũng chàng có gì khó đối phó lắm, chàng sẽ đàng hoàng về văn phòng, gặp mặt quản đốc Văn Kỳ, báo cho y biết chàng vừa đi dự cuộc họp báo về và sẽ viết bài tường thuật nộp y ngay lập tức. Sau đó chàng sẽ ra phòng viết chung của các phóng viên, lấp giấy lên máy đánh chữ giả vờ đánh lách tách một lúc cho Văn Kỳ và mọi người biết rằng chàng đang làm việc. Xong, chàng sẽ lại nhẹ nhàng lên đi tìm một người bạn đồng nghiệp nào đó để hỏi chi tiết về cuộc hội báo của nàng công chúa. Tới 12 giờ trưa chàng nộp bài tường thuật cũng dư kịp.

Tay cầm cuốn sổ tay, chàng phóng viên mặt mũi tươi tỉnh vừa huýt sáo miệng vừa đẩy khung cửa kiến trúc vào căn phòng có máy lạnh của Liên Châu Thông Tấn Xã. Bây giờ là 10 giờ sáng và văn phòng đang hoạt động rộn rịp chuẩn bị cho giờ phát hành bản tin buổi trưa. Hoàng Giang chưa kịp chào hỏi ai cả, chàng đã thấy Ngọc Duyên, cô thư ký riêng của Quản Đốc Văn Kỳ, dơ tay ra hiệu gọi chàng tới.

— Người đẹp gọi tôi ư? Có chuyện gì cần sai bảo kẻ hèn này vậy, người đẹp?

Trong lòng Hoàng Giang thấy hơi lo, vì Ngọc Duyên đang chờ chàng có thể là Văn Kỳ cũng đang chờ chàng, và khi Văn Kỳ đã phải chờ tức là dấu hiệu không tốt, nhưng ngoài mặt chàng vẫn vui vẻ hỏi đùa Ngọc Duyên.

— Ông Quản Đốc đang chờ anh — Ngọc Duyên nói, bàn tay nàng cầm cây viết chỉ chỉ qua vai vào cánh cửa kiến trúc sau lưng nàng — Ông ấy dặn tôi khi nào anh đến thì bảo anh vô ngay gặp ông...

— Anh già cần gặp tôi có chuyện gì vậy, Ngọc Duyên?

Cô nữ thư ký lắc đầu:

— Ngọc Duyên không biết là chuyện gì, chỉ biết từ sáng đến giờ ông ấy hỏi anh hai lần rồi...

Hoàng Giang nhún vai như muốn nói: « Làm cái gì mà muốn hỏi dữ vậy? » và chàng cố tình đẩy mạnh cánh cửa vào văn phòng riêng của Quản Đốc Văn Kỳ. Chàng nhìn ngay thấy cái đầu hói nhẵn bóng như một quả trứng vịt khổng lồ của Văn Kỳ hiện ra sau cái bàn giấy rộng như cái bàn pingpong chất đầy có ngọn những giấy tờ. Quản Đốc Văn Kỳ đang đọc một tập bản thảo nào đó và theo đúng tác phong của những ông Quản Đốc hách xi xằng ở cõi đời này. Văn Kỳ biết người vào là Hoàng Giang nhưng vẫn giả vờ như đang bận đọc nên không biết.

Hoàng Giang hắng giọng báo hiệu sự có mặt của mình trước khi nói.

— Cô Ngọc Duyên cho tôi biết rằng sáng nay ông Quản... cần gặp tôi...?

Chàng cố tình bỏ tiếng «Đốc» để chỉ gọi Văn Kỳ bằng cái chức Ông Quản để trừu tượng đương sự. Văn Kỳ giả vờ như không nghe rõ chức vụ quan trọng của mình bị chàng phóng viên cất mắt một nửa. Và Văn Kỳ cố tình giả vờ đọc hết trang bản thảo đang đọc dở trước khi gấp lại, đặt xuống bàn đàng hoàng rồi mới từ từ ngược lên nhìn chàng phóng viên qua cặp kính trắng.

— Thưa vâng — Văn Kỳ lạnh lùng và kiêu cách nói — Tôi có dặn cô Ngọc Duyên khi nào thấy anh đến làm ơn mời anh vào đây gặp tôi ngay. Nếu tôi không lầm thì...

Văn Kỳ nhìn lên chiếc đồng hồ điện to bằng cái thau rửa mặt treo ngay trên cửa ra vào:

— Thì... bây giờ là 10 giờ 15 và hình như anh vừa mới tới sở?

Hoàng Giang gật đầu:

— Phải. Tôi vừa mới về tới.

Văn Kỳ cố tình không ghi nhận hai tiếng «về tới» của Hoàng Giang. Chàng phóng viên dùng hai tiếng «về tới» để ngầm nói cho Văn Kỳ biết rằng chàng vừa đi công tác về chứ không phải là chàng tới sở muộn. Với nét mặt lạnh như tiền đầy ác cảm, Văn Kỳ lại hỏi:

— Và nếu tôi không lầm thì văn phòng này bắt đầu làm việc từ 8 giờ. Tất cả mọi người làm việc ở đây đều tới đây từ 8 giờ, kể cả tôi nữa.

Hoàng Giang cố nén bực dọc để nở nụ cười của kẻ mạnh:

— Ông Quản không lầm đâu. Giờ làm việc ở đây là 8 giờ, nhưng ông quên rằng sáng nay tôi có công tác phải đi sao? Tôi đã nói tôi vừa về tới mà?

Đôi lông mày sâu róm của Văn Kỳ nhướng lên y hệt hai con sâu trên vành kiến trắng:

— A... Sáng nay anh đi công tác cho sở? Mà công tác gì vậy?

Đến lượt Hoàng Giang lừng khừng:

— Chính ông phải tôi đi, ông quên rồi sao? Sáng nay tôi phải đi dự cuộc họp báo của Công Chúa Anne.

Văn Kỳ kêu lên một cách thảng thốt:

— A. Cuộc họp báo của Công Chúa Anne. Trời, tôi nhớ ra rồi. Bậy quá... Thế mà tôi quên khuấy đi mất... Hồi này tôi hay quên quá đi. Hồng. Hồng.

Quản Đốc Văn Kỳ đưa tay lên gỡ cặp kính trắng xuống và dùng lòng bàn tay day day mấy cái lên vầng trán hói nhẵn bóng của mình như để máng nhiếc bộ óc suy đồi nằm trong đó. Xong, y đeo kính vào và lại ngược lên nhìn Hoàng Giang:

— Như vậy là sáng nay anh vừa đi dự cuộc hội báo của Công Chúa Anne về đây?

Hoàng Giang nhún vai:

— Chứ tôi còn đi đâu nữa?

Hai bàn tay Văn Kỳ xoa xoa vào nhau :

— Tôi xin lỗi. Thành thật xin lỗi. Đừng để ý gì nhé, anh Hoàng Giang. Tôi chỉ vì quá lo công việc chung nên nhiều lúc như lúc này. Có lẽ tôi phải xin Tổng Quản Đốc cho người tới thế tôi để tôi đi nghỉ ngơi ít tháng cho lại sức mới được.

Hoàng Giang nhìn Văn Kỳ bằng cặp mắt thương hại. Văn Kỳ lại hỏi, giọng ngọt như mía :

— Sao ? Cuộc hội báo của Công Chúa có chi tiết gì giật gân hấp dẫn không, anh Hoàng Giang ?

Hoàng Giang đáp lửng lơ :

— Cũng thường thường. Ông nghĩ coi, mấy nàng công chúa đi thăm viếng thân hữu toàn nói những câu xã giao, cái gì cũng đẹp cũng tốt, còn có gì giật gân nữa ? Để tôi ra viết bài tường thuật đem vào cho ông.

Đột nhiên Văn Kỳ đổi cả giọng nói lẫn nét mặt :

— Thôi. Anh khỏi phải viết nữa. Mất công.

Hoàng Giang ngăn người :

— Ông nói cái gì ?

— Đọc cái này đi, anh khắc hiểu.

Văn Kỳ quăng ra bàn một phong bì khá lớn bằng giấy dày màu vàng có triện đóng bằng si đỏ. Văn Kỳ như chưa hả giận, móc tập giấy bên trong bì thư ra, dẫn mạnh xuống bàn :

— Đây là thông cáo của Sứ Quán, gửi tới sáng sớm nay, cho biết cuộc hội báo định trước đã được hủy bỏ vì Công Chúa bị đau bất ngờ trong đêm qua.

Hoàng Giang choáng người đứng lạng đi trước những đợt tấn công vũ bão của Văn Kỳ :

— Hoàng Giang... Anh là một phóng viên nhà báo vô lương tâm. Anh không yêu nghề, không chịu hy sinh cho nghề, anh lười biếng và anh nói dối. Anh có những tính xấu của người thường mà không có một đức tính nào của người phóng viên hết. Người phóng viên nhà báo luôn luôn trung thực còn anh, anh sẵn sàng nói dối. Đêm qua anh đi chơi khuya, sáng nay anh ngủ muộn, anh không đi dự cuộc hội báo bởi vì nếu anh có tới sứ quán anh đã biết công chúa đang sốt li bì 41 độ và cuộc hội báo đã bị hủy bỏ. Đã lười biếng thiếu lương tâm nhà nghề, anh còn hèn nhát nữa. Đáng lý ra khi anh không làm trọn một công tác, anh phải có can đảm trở về đây nhìn thẳng vào mặt tôi, nói cho tôi biết là anh lờ. Để tôi còn biết đường mà tìm người khác viết thế cho anh... Danh dự của Liên Châu Thông Tấn Xã sẽ ra sao nếu tôi tin anh, nếu tôi không biết rằng cuộc hội báo đã bị hủy và cứ loan đi bản tin của anh ? Hãng thông tấn uy tín này sẽ trở thành trò cười của thiên hạ.

Hoàng Giang nhìn bức hình nàng công chúa không những chỉ lảm chuyện mà còn quái ác nữa, hiện ra dưới bức thông cáo có bàn tay của nhung đen, mũi cao, mặt trái soan, bện bộ y phục trắng và mái tóc mang vương miện óng ánh kim cương nhìn chàng làm chàng nghệt thờ...

Hoàng Giang ấp úng :

— Người này là Công chúa Anne ư ?

Văn Kỳ nói như hét lên :

— Chẳng phải là Công Chúa Anne thì còn ai nữa ? Không lẽ đây là hình bà Nhu sao ? Anh nên nhìn cho kỹ đi, có nhìn kỹ mới có thể viết bài tường thuật tường tượng của anh nổi chứ ?

Hoàng Giang ngẩn mặt ra, chàng hết nhìn mặt Văn Kỳ lại nhìn hình người thiếu nữ trong hình. Chàng không còn nghe rõ những lời cay đắng, mỉa mai của ông Quản Đốc Liên Châu Thông Tấn Xã đang nói xa xa vào tai chàng nữa. Chàng chỉ còn biết có một chuyện : Sao người thiếu nữ kỳ lạ chàng gặp đêm qua ở công viên giống với nàng công chúa trong hình này quá ? Giống như hai chị em sinh đôi vậy ? Chàng nhìn kỹ hơn : đúng rồi, không thể nào sai được. Cũng khuôn mặt trái soan này, cũng sống mũi hơi cao và đôi mắt đen lay láy này. Lời người thiếu nữ nói đêm qua, những lời mà khi nghe nói chàng đã tưởng là nàng nói đùa hoặc nàng say rượu, giờ đây văng vẳng vang lên bên tai chàng phóng viên : « Nhà tôi xa lắm, xa mãi tận bên kia bờ biển... Sáng mai, tôi phải đi thăm nhiều nơi... Tôi là khách của Tổng Thống... » Người thiếu nữ ấy chính là nàng công chúa Anne hay sao ? Chắc đúng rồi. Ngôn ngữ và thái độ, cử chỉ của nàng đúng là một công chúa.

Nhưng tại sao Công Chúa Quốc Khách của quốc gia này lại lang thang nằm ngủ ngoài công viên ?

Óc tưởng tượng nghệ sĩ của Hoàng Giang lúc ấy hoạt động hết tốc độ. Chàng tưởng tượng ra chuyện nàng công chúa Anne có một một nàng em họ giống hệt nàng. Cô em họ này cũng đi theo công chúa và đêm qua chàng đã gặp cô em giống chị như hai giọt nước ấy chứ không phải là gặp nàng công chúa chính hiệu. Có thể lắm. Nhiều nhân vật quan trọng như Hitler, như Churchill chẳng hạn vẫn có những người gọi là « sosie » để đánh lừa kẻ thù. Nhưng cũng có thể người thiếu nữ đêm qua chính là Công Chúa Anne. Biết đâu nàng cũng bỏ sứ quán đi chơi và quên mất đường về ? Nếu đúng nàng là công chúa thật thì là phen này mình sẽ có một phóng sự tuyệt vời với đầy đủ hình ảnh, mình sẽ nổi tiếng. Nếu đúng nàng là công chúa Anne thì tuyệt... tuyệt.

Nhưng làm sao để biết nàng có phải là Công Chúa Anne hay nàng chỉ là một cô gái hao hao giống với Công Chúa ?

Trong phút hào hứng, Hoàng Giang đột nhiên nói lớn lên ý nghĩ của chàng :

(Còn nữa)

hoa dại

Đóa hoa hồng tím thường
Nằm trên con dốc nhỏ
Một buổi sáng mù sương
Nhìn hoa — buồn mắt bỏ
TÈ HÁT ĐÔNG THỤY

nụ hoa vàng

em guốc khua ngoài nội
rung mấy nhịp tim ta
nắng kẻ hồng đôi má
ô kia ! nụ hoàng hoa

dấu chân

em qua vườn rất sớm
chào những giọt sương mai
ta ngắm mây lơ lửng
đuổi theo những gót hài
HẠC TRẮNG

mắt thỏ

Long lanh mắt thỏ một chiều
Ta nhìn lòng cũng ít nhiều nhớ nhung
Rồi đây chân dẫm vô cùng
Cũng nghe tan nát cõi lòng quạnh hiu
Bóng xa lòng chỉ lạnh nhiều
Xin đôi mắt nhỏ ngủ chiều thật ngoan

cuối phố

Ta về cuối phố một mình
Nhớ hương tóc mịn nhớ tình em thơm
Giá thời gian mãi chiều hôm
Cho lời ngọt mật bỗng đơm hoa hồng
TRẦN PHƯỢNG VŨ

vời vợ

(tặng C.T)
Nắng dấy chết trong hồn
Ru một đời bỏ ngõ
Ơi em mây vừa tan
Buồn như lần gặp gỡ

Thôi thì quên đi hết
Kỷ niệm nồng trái tim
Bao giờ mưa về đến
Thì tình im tiếng chim

Em về đi đường nhỏ
Có những gì mang theo
Hay u buồn một kiếp
Mây ngang đèo cheo leo

Thôi thì tôi giữ lấy
nụ cười em rất hồng
Và mắt nhìn vội vã
mơ màng trong hư không

Thôi thì tôi giữ lấy
con đường xưa cỏ bằng
dáng em về trong gió
êm đềm như tơ nhung

Giã từ con phố nhỏ
ai có lần ngang qua
nhấn rằng mưa đã tạnh
(những cơn mưa đầu mùa)
TÔN NỮ THU DUNG

bé tháng giêng

(gửi đà lạt)

quanh quần chỗ ngồi trong quán xưa
tháng giêng sương nhẹ tháng giêng mờ
ta gửi ta theo cảnh lộc biếc
chút khói hoe vàng bên mắt mưa

tháng giêng nhớ bước thật đều chân
cỏ mới lên bông nắng rất gần
em bé em xinh từng ngọn cỏ
cỏ rớt vào hồn ta tiếng ngân.

tháng giêng nhớ rẽ tron đường ngói
tộc theo hương phấn lạc trên đời
ta tiếc ngần ngợ mùa hoa cũ
vừa đồ âm thầm như nước trôi

Em yêu, nhớ giữ mắt thật trong
tháng giêng ngày lạnh tháng giêng
hồng

ta tiễn em hay loài chim lạ
vừa tiễn em về ta đã mong

Em yêu, vừa rung mấy phiêu pha
ta cũng rơi theo gió thật thà
tháng giêng bươm lượn mừng năm
mới

ta cũng mừng em trong tuổi ta

ta tiễn em về, bé tháng giêng
thơm hơi rượu ngọt thoảng trăm
miền
em thấy ta chẳng đời hạc nhỏ
ngậm cọng rơm buồn trên ngói
nghiêng

HẠ PHÚC TRÂM

một ngày yêu em

Mây hồng buổi sớm bay bay
Chân em bước nhỏ một ngày dễ
thương

Em cười thơm ngát mùi hương
Đôi môi nũng nịu sân trường xôn xao

Mắt em âu yếm ngọt ngào
Tóc thơm mùi cỏ gởi trao ân tình
Anh thương màu mắt nguyên trinh
Anh yêu dáng nhỏ một mình ngây thơ

Có khi e ấp dai khờ
Có khi em dẹt mộng mơ ngoan hiền
Em cười là để trao duyên
Anh mơ một buổi cùng thuyền sang
sông

ĐÀO THANH TIẾN

về qua nhà em

về ngang qua nhà em
ta dừng chân một phút
em đứng sau bức rèm
mắt nhìn ta hiền thực.

ta nhìn em không nói
ngần ngại quá đi thôi
tình yêu thơm như khói
ngọt ngào giữa đôi môi
NGUYỄN HỒNG GIANG

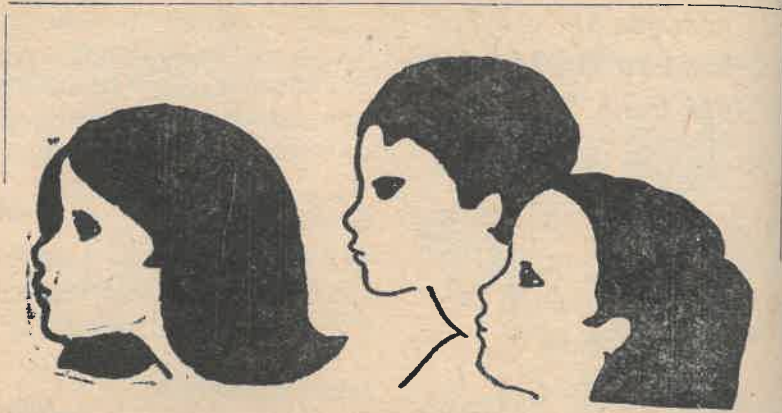
đôi linh hồn nhỏ

bé là quyền thánh kinh
một đời anh thờ phượng
khi đất trời rung rinh
anh quý cầu nguyện một mình

dễ thương

tôi là viên kẹo nhỏ
lóc cóc trong miệng em
em là cây nến đỏ
thấp sáng hồn tôi mỗi đêm
HOÀNG NHŨ MI

BẠN NGỌC VÀ TUỔI NGỌC

CUỘC PHỎNG VẤN NUÔI DƯỠNG

Tuổi Ngọc sắp được đầy một tuổi. Một tuổi còn quá ngắn bước thời gian nhưng thật là dài bước thử thách. Tuổi Ngọc chỗi dậy đương thời lòng nhật báo, tuần báo ồn ào nhất. Thế rồi nhiều nhật báo, tuần báo thay phiên nhau lần kèn ra chết tốt khiến Tuổi Ngọc chóng cả mặt. Tuổi Ngọc vẫn phải cố bước trên con đường khiêm nhường nhỏ mọn của nó, con đường đầy đá sỏi lởm chởm nghiêng vào bàn chân, nhưng Tuổi Ngọc tin Tuổi Ngọc không ngã được. Vì đã có tay nắm của bạn Ngọc. Vì tam hồn các anh em trong tòa soạn còn đầy ắp tự tin. Tuổi Ngọc sẽ tiếp tục đi hết con đường của nó.

Đề Tuổi Ngọc nhìn lại được con đường đã qua và nhắm trước được con đường mình sắp bước tới, Tuổi Ngọc thân ái mời bạn ngọc tham dự cuộc phỏng vấn nhỏ của chúng tôi, như là những ý kiến thành thật nhất, sẽ nuôi dưỡng được những cố gắng của Tuổi Ngọc.

tuổi ngọc

1. Bạn có bằng lòng với chủ trương của Tuổi Ngọc sau một năm qua không? Tuổi Ngọc có đúng nghĩa là tuần báo của tuổi vừa lớn không? Hoặc bạn có muốn Tuổi Ngọc là diễn đàn tranh đấu ồn ào, đòi hỏi đủ thứ quyền lợi?
2. Bạn thích mục nào nhất? Bạn muốn loại bỏ mục nào?
3. Theo bạn, Tuổi Ngọc có ru ngủ bạn u mê hoặc có thể xui bạn bán nước cầu vinh không?
4. Nội dung: Khô khan quá? Uớt át quá? — Hình thức: Câu kỳ quá? Đơn giản quá? Bạn muốn đề nghị gì?
5. Chắc chắn Tuổi Ngọc đáng chê một câu và cũng có thể được khen một câu, xin bạn một lời thành thật nhất?

chi tiết :

— Những ý kiến của bạn ngọc sẽ được đăng tải trong Tuổi Ngọc số 53 đặc biệt đệ nhất chu niên. Xin bạn ngọc gửi về trước khi số 52 phát hành.

— Một điều lưu ý: Bạn ngọc nhớ **THẬT VẮN TẮT**, không gửi kèm theo bài vở hoặc thư từ gì khác. Ngoài phỏng bì đề thêm: «Tham dự cuộc phỏng vấn của Tuổi Ngọc.»

Tuổi Ngọc rất vui mừng thân ái mời toàn thể bạn ngọc đến dự đông đủ nhân dịp ngày thời tắt ngọn nến thứ nhất, sinh nhật của **TUỔI NGỌC**

TUỔI NGỌC SỐ 53

VIẾT NGẮN

êm như mây trời

BUỔI CHIỀU LÀ HÌNH ẢNH ĐẸP NHẤT ĐỐI VỚI ME nếu không muốn nói buổi chiều đã in dấu lại biết bao nhiêu kỷ niệm sôi nổi xa xưa. Để bây giờ tất cả chìm lắng xuống thật êm đềm. Trong tâm hồn em còn sót lại mơ hồ những tiếng cười hồn nhiên ngoài bãi nắng, mơ hồ những câu chuyện công chúa hoàng tử nhẹ nhàng như những đám mây. Một chút thoáng qua hồn và bay xa với vợi. Như ngày nào đó, Huy đã mơ là chàng hoàng tử xinh trai, và em, em là cô công chúa nhỏ nhắn hay giận hay hờn. Câu chuyện của tâm hồn chỉ là những sợi tơ trời giăng mắc ở bầu trời bao la. Và em biết mây đi hoài đi nữa. Hôm nay mây ghé ở nhà em, ngày mai, đến chiều đến tối, mây lại lang thang đi miệt mài không về với cô bé hay khóc nữa.

Em muốn gọi niềm thương mến hãy ở lại với em suốt một quãng đời đi học. Nhưng chao ơi, thương mến vẫn còn hoài, còn nhiều mà em chả còn đi bên cạnh Huy suốt một quãng đường dài hoa me nghịch ngợm trong mái tóc hai đứa. Em hết còn kể cho Huy nghe những chuyện bé bỏng của em để mà một chút ủi an: «Con sen đưa đám ma chiếc lá vàng, từ mùa thu đến mùa xuân, đến mùa xuân chiếc lá xanh trở lại, đến mùa xuân chiếc lá lại ước mơ». Để Huy reo lên: «Thế thì nỗi buồn một chút rồi tan hết há». Em chẳng còn chờ Huy ở bên này đường mà hai đôi mắt mỉm cười khi thấy Huy đi lại với em bằng đôi chân tung tăng và nụ cười luôn nở trên môi. Để em lại khoe với Huy về một bài học hôm nay sao mà hay quá. Huy ạ, chúng mình là những đám mây bay cơ mà. Huy đã có lần nói với em như thế. Còn nhớ không hở? Nhưng Hà phải nói một câu khác, mà Hà cho là hay hơn «... rồi ông Trời sẽ bắt hai đứa thương nhau». Đôi mắt mực tím chúng em se sẽ chớp và cũng ngược nhìn những chiếc hoa me rơi đầy trên tóc.

Cho đến hôm nay thì thật sự em ngồi đây để nhìn lên bầu trời bao la, tìm lại sợi tơ trời có tên em và Huy nhưng chỉ thấy tên em, còn tên Huy chả còn hiện hữu trong thành phố này nữa. Nơi đây, trong thành phố đèn xanh đỏ chớp mắt, hai đứa từ già nhau rồi nó. Để em cũng muốn thu mình thật gọn trong góc tối cao nguyên bỏ thành phố lại với một chút nuối tiếc, một chút hương xưa. Mà em biết em chỉ là «một con chim hồng chưa đủ lông cánh để

mà thương» Nên mơ ước mong manh ghê lắm. Em đã ngỡ ngàng biết bao nhiêu khi hay rằng ông Trời bắt hai đứa thương nhau nhưng mãi mãi xa nhau, để tâm hồn này luôn luôn thương nhớ. Huy đã nói với Hà trong thư: «... Tuy vậy, Hà ơi, Hà sẽ không bao giờ xa cách đối với Huy đâu. Vì Hà vẫn còn mãi trong Huy mà. Vì Hà không còn là Hà nữa. Trong tâm tưởng này Hà là những dòng chữ xanh đượm màu hy vọng, là những tờ giấy học trò thắm nét trinh nguyên. Hà không còn là Hà nữa. Với Huy, Hà đã mất rồi. Dù bất cứ ở đâu Hà cũng có thể hiện hữu. Những khi nào lang thang, những khi nào buồn phiền, những khi nào vương vương thương nhớ là Huy lại gặp Hà. Huy sẽ gặp Hà ở khắp trời đất trăng sao, ở trên những cành hoa héo rũ, những ngọn cỏ úa vàng đầu là miền đất cao buốt lạnh hoặc tận miền thần kinh xa xôi. Trong Huy, Hà vẫn còn hoài vì mãi mãi Hà đã xa Huy. Có gì đâu, Huy hãy bắt chước thi sĩ Thâm Tâm mà hát lên rằng: — «Hãy vui lên các anh ơi, «Người» đi tôi gọi hồn tôi trở về. Và chẳng cần tìm vào què lẳng... «Cho đến lúc hồn tan trong hơi thở vẫn yên vui về cõi chết xa xôi. «Vi u buồn là những đóa hoa tươi và đau khổ là chiến công rực rỡ»

Em đã ứa nước mắt ra khi đọc lá thư cuối cùng này. Vì Huy đã tưởng em hết thương Huy. Để một chút hiểu lầm là mất mát xa xôi nhưng đẹp hoài như những đám mây đối hồn vu vơ. Cứ cho rằng hai đứa là mây bay hoài trên cùng bầu trời mà xa cách xa muôn thuở. Có gì đâu, chiều nào em chôn con bướm vàng và ngồi khóc bên mộ đắp bằng cát. Mây dừng lại hỏi thăm: «Sao cô bé khóc! Ngày mai nơi đây lại một con bướm vàng trở lại». Mà em vẫn khóc. Những giọt nước mắt vô tội cứ chảy mãi vì em khóc chẳng cần phải đánh thức trong tâm tưởng một câu chuyện nhẹ như mây, êm ái như dòng sông. Hà là dòng sông để rồi... «Chiều còn mưa hàng phố âm thầm... Từng cây cao cha cắt dòng sông...»

HÀ NGỌC TUYẾN

SÁNG HÔM NAY, LẠ LẠ, À SINH NHẬT MÌNH. TÔI NHÌN vào gương và vuốt ve cái mũi, cái mũi cao khỏi cần sửa như má vẫn nói đùa. Mình mười sáu tuổi đấy à? Buồn? Vui? Dù sao thì thời gian qua vẫn qua, hãy cười cho hết cái tuổi này đi. Thầy quốc vẫn bảo cái tuổi mười

vừa
chớm

lắm của các cô là đẹp nhất, lớn lên mấy tuổi nữa, điệu điệu trông ghét lắm. Mình đã qua một ngày rồi đấy, rần mà lo, khéo mà giữ gìn. Rồi một lát nữa, sẽ bạn bè, sẽ quà tặng, sẽ ăn uống, sẽ cười đùa, rồi... thôi, như chẳng có gì. Tôi khó tính quá đi, nhưng nó vẫn là sinh nhật mười sáu. Tôi chợt mong đừng bạn bè nào tới, chiếc bánh đồ sộ kia sẽ tan biến. Để tôi ngồi nhìn ra song cửa cười với mặt trời và mong ước một người nào tới thăm như Viễn tới thăm Quỳnh chẳng hạn. Thăm đề chỉ mà thăm đề nhìn nhau xem đầy đủ tai, mũi, miệng, rồi về, đừng về trong sự giận dỗi mà về trong nỗi cô đơn. Hình ảnh ấy đáng yêu quá chứ. Nhưng mà ôi, chẳng có ai làm công việc ấy. Một nụ cảm tình cũng không... Mà không.

Ôi sinh nhật thứ mười sáu, sinh nhật mơ ước của những cô bé vừa lớn.

KIỀU GIANG

BUỔI CHIỀU NGỒI HỌC, NHÌN NHỮNG GIỌT MƯA BAY lất phất như những sợi tơ trời thì nhau đồ trút xuống thành phố. Em nghe như có một niềm vui nhẹ nhẹ, len lén bước vào hồn. Tâm trí em như chơi với, bay bổng lâng lâng trên đường về.

Con đường thật vắng, với hai hàng me xanh thật xanh có những cành cây rộng, lớn như những cây dù khổng lồ ngăn cản không cho những đợt nắng gay gắt tràn xuống mặt lộ. Em yêu con đường chi lạ! Mỗi lúc em qua, những cành me của mình thức giấc, xào xạc đón chào em. Những lá me bay bay đậu trên tóc, trên vai em như hỏi han, đùa giỡn. Lần nào em cũng bước thật chậm và mong con đường dài thật dài, để em đi hoài không bao giờ tới trường, để gần gũi mãi con đường và câu chuyện giữa em với hàng me không bao giờ dứt. Bây giờ thì trời đang mưa, có lẽ con đường đang hân hoan tắm gội? Có lẽ hàng me cũng đã rũ sạch lớp bụi bám trên mình? Và những cái ô gà đã bắt đầu đọng nước? Chao ôi! Sao mà em yêu trời mưa chi lạ? Em thầm mong trời sẽ mưa hoài, mưa suốt cả buổi chiều nay để trên đường về, em sẽ hứng trọn hàng ngàn sợi tơ trời mong manh để yêu đó! Em sẽ thấy con đường Trần Quý Cáp thật vắng và trong giây phút này em sẽ quên con đường, quên hàng me để nhớ rằng em đang có

đơn. Từng lớp bạn bè thương yêu xưa cũ giờ đã xa xôi với với, những ngày nô đùa vui nhộn thuở nào, chắp cánh bay xa. Tất cả đều vượt khỏi tầm với của đôi tay ngắn ngủi này, càng cố níu giữ em càng dễ hụt chân chơi với. Những gương mặt thân thiết ngày xưa, từng kỷ niệm ngà ngọc ngày nào sẽ hiện rõ trong tâm tưởng em như những đường gân nổi rõ trên bàn tay gầy guộc. Em sẽ nhớ đến Hạnh, Hương, Lan, Yến, em sẽ thăm hỏi câu hỏi cũ kỹ mà em đã tự hỏi không biết bao nhiêu lần, rằng: tại sao chúng mình không cùng chung một ý thích, một ước mơ để được gần gũi nhau hoài, tại sao những chữ A B C nhỏ nhoi do chính bàn tay ta viết lại có một quyền lực chia rẽ chúng ta mỗi đứa một con đường cho những ngày vui lịm chết, cho những nụ cười hồn nhiên tắt hẳn ở môi em. Bây giờ thì em chỉ có một mình, một góc vắng lẻ loi của lớp 11C3 được dành cho em. Có đôi lúc nhớ Hạnh, Hương, Lan, Yến, nhớ khung trời Les Lauriers yêu mến cũ, em bật khóc...

Chiều nay, khi những giọt nước mắt rơi rớt trên má em, con đường sẽ buồn rười rượi, hàng me sẽ thì thầm, thăm hỏi «Ơ kia! Sao cô bé lại khóc?» và em sẽ có dịp kể cho hàng me nghe tâm sự của em, và em sẽ nhớ lại rằng em vẫn còn có bạn, những người bạn không bao giờ bỏ em, không bao giờ rời xa em cả! Phải không con đường Trần Quý Cáp thân yêu? Phải không hai hàng me xanh lá? Bây giờ em sẽ nghĩ rằng: em chưa hẳn đã cô đơn...

PHAN NHƯ PHƯỢNG

lời hay ý đẹp

Vàng nói. «Ta sẽ mua tất cả» Lưỡi gươm nói: «Ta sẽ lấy được tất cả.»

A.PPUCIKINE

Ái tình là ngôi sao mà người đàn ông vừa ngược mắt lên nhìn, còn hôn nhận là cái lỗ cống mà hắn sụp xuống.

HIMENCKEN

Người đàn ông đầu cái gì cũng được cả trừ lúc say rượu và lúc yêu.

MARCEL ACHARD

Thú nhận mình sai lầm là cách khiêm tốn tỏ ra mình đã biết ăn ở hợp với đạo lý hơn.

SWIFT

Đừng để người khác khen mình mà nên để người khác khuyên mình.

(...?...)

DANKE ghi

VIẾT NGẮN

cho
con đường
yêu
mến

truyện dài MUỜNG MẢN

— Dạ.

— Thất tình chắc mi làm thơ, làm đúng một ngàn lẻ một bài thơ than thân trách phận, xỉ vả cuộc đời, xỉ vả em tồi tệ, xỉ vả luôn cả những đũa con gái đang có mặt trên trái đất ni ?

— Không, em đểch thêm làm thơ.

— Rửa mi làm chi ? Bộ ra tiệm thuốc Tây hỏi mua thuốc chuột à ?

— Em lên lăng Tự Đức.

— Để than thở với cây cối đất đá ?

— Không, em định dục hết mọi thứ kỷ niệm đưng trong cái cái hộp thiếc xuống cho «mò tôm» dưới hồ Thủy Tạ.

— Mi dục chưa ?

— Chưa, mới định thôi.

— Răng không dục cho xong, cho quên.

— Em không có can đảm.

— Can đảm mi để mô hết ?

— Thoan nó giữ hết.

Huyền cười to, Quân cười nho nhỏ.

— Rồi mi còn làm chi nữa không ?

— Em viết kinh.

— Hả, viết kinh à ?

— Dạ, em viết TƯƠNG TƯ KINH.

Như một nhân vật trong truyện kiếm hiệp bị địch thủ điếm đúng «tiểu huyệt», Huyền ôm bụng cười lăn lộn, cười muốn rung rinh sụp đổ cả căn gác.

— Trời ơi, mi đúng là thằng lãng mạn một cây xanh rờn. Tuyệt lắm tuyệt lắm !

Quân bị cuốn hút trong trận cười ồn ào của Huyền. Quân ngô nghê toét miệng cười góp.

Quân không còn cảm thấy ngượng nghịu xấu hổ nữa. Quân đã phơi mở lòng ra cho kẻ khác thấy. Lòng Quân giờ không còn là cái chóp bấc cực đỉnh núi Phú Sĩ, đỉnh Hy Sã Lạp Sơn quanh năm tuyết giá nữa.

Tình yêu, tình giận, tình hờn, tình ghen của Quân nó buồn cười ngơ ngẩn thế đó, nhưng Quân đã chân thành rung động, xao xuyến với sự ngơ ngẩn buồn cười ấy.

Quân bồi hồi xúc động nhớ lại giấc mơ «Công chúa bướm trắng» và phiên tòa huyền ảo. Nhớ quay quắt chiếc kẹp ba lá, cái bông phượng ép khô, những tờ thư nồng thương ngọt yêu của Thoan, hai chiếc lá khô vàng, cái quai guốc đứt và, cuốn sổ nho nhỏ chép «*Những bài thơ riêng một mình Thoan đọc*». Kỷ niệm tuyệt vời tình khiết thiêng liêng cao quý biết bao !

Chiếc hộp thiếc cô đơn trên bông cây ngút mù xa ngái tận lăng Tự Đức có xao xuyến nhớ Quân như Quân đang nhớ nó không ? Nó có thăm trách giận gã thiếu niên điên rồ quá khích này không nhỉ ? Quân chợt ao ước chiếc hộp thiếc hóa thành chim bay về nằm gọn trong lòng mình để cùng băng khuâng, cùng thủ thỉ với nhau lời mạn lời ngọt lời béo lời bùi.

Có nên kể cho anh Huyền biết giấc mơ công chúa bướm trắng không ? Có nên nói về bức họa nàng Thoan mang 2 cái sừng nai hiên ngang trên đầu không ? Tại sao Quân lại vẽ 2 cái sừng nai trắng trẻo đó ? Chẳng hiểu nữa. Quân chỉ biết, có thêm 2 cái sừng trông Thoan ngơ ngộ, trông Thoan dễ ghét và ngơ ngáo tức cười sao sao.

Cõi bờ đã mở, không gian vừa rộng, chân trời xanh ngát tình yêu bay múa nắng vui. Quân đang trên đường tới. Ở đó có Thoan chờ, ở đó có nhã nhạc hoa thơm cỏ lạ đón mừng. Quân có cần mang hài vạ dậm để tới kịp giờ thiêng không ?

Hài vạ dậm. Quân không thích đi hài vạ dậm chút nào. Đi mau chạy nhanh để làm gì ? Cứ tha thần có hay hơn không chứ ? Tha thần rong chơi trong *vườn ảo diệu*. Rong chơi qua những xứ sở mộng mị cỏ hoa ; ngoài thời gian và ngoài tất cả ràng buộc hệ lụy cuộc đời. Đưa trẻ ham vui ham rong chơi là Quân đang dừng lại, không cần hấp tấp, không cần tiến tới «giai đoạn 2» theo lời anh Huyền. Cõi bờ chưa tới nhưng thật ra đã tới. Quân muốn cho lòng no nê hờn giận, muốn Thoan ngất ngư vì hờn ghen mặc dù đôi khi nghĩ đại — Quân sợ ngày mô đó ngọn lửa hờn ghen sẽ đốt Thoan cháy thành một cụm khói. Khói bay thì dẫu có mang hài vạ dậm đuổi cũng không kịp nữa. Đừng nhé ! Đừng Thoan nhé ! Đừng thêm biến thành khói mây sương gió chi hết. Cứ mãi là Thoan và, cứ mãi mãi vẫn còn mười bảy tuổi.

Cứ mười bảy tuổi hoài hoài cho hồn đừng già, cho trí đừng mù, mắt đừng mờ tối, cho môi má mãi căng mọng tin yêu. Thoan mãi mãi vẫn còn mười bảy tuổi để trong mơ Quân hoài hoài được :

Theo trong mắt bé một vầng trăng
 Sáng từ mồng một đến đêm rằm
 Soi đường tình ái cho anh tới
 Dẫn lối cho hoa tìm đến ong
 Quàng lên vai bé một giòng sông
 Mênh mông con nước thuở tang bồng
 Sông ru tóc ngủ sâu xa ngái
 Sông chở phù sa ươm mắt trong
 Vẽ lên trán bé những ngày mưa
 Khăn quàng áo lụa dài rất thơ
 Đôi bàn tay yếu như là cỏ
 Lụa xuống lòng anh lửa bốn mùa
 Cấn giữa môi bé một mặt trời
 Đỏ chòm mộng chín tuổi lên mười
 Cùng băng khuâng nhớ năm mười bảy
 Và nụ hôn tròn thơm ô mai
 Thổi vào lòng bé một tiếng đàn
 Anh nghe chầm chậm bước xuân sang
 Những đường tơ nồn rung như nắng
 Thứ nắng không màu nhưng rất nhung
 Lăn vào hồn bé một cỗ xe
 Hai con ngựa trắng bước trong mê
 Nhạc vàng khua rộn đôi vòng ngọc
 Nhủ bé rằng anh sẽ trở về.

Sẽ trở về hát ca trên vùng đất mơ chung hai đứa. Vùng đất có thể là một ốc đảo thần tiên, có thể là quê hương của những vì sao chiếu rạng, có thể là một tinh cầu nào xa lắc mù khơi. Sẽ về, sẽ về phải không em yêu dấu!

Tâm trí Quân biến chìm dưới lớp lớp sóng êm dịu. Những lớp sóng rười rượi vây buộc sợi mềm. Hình ảnh Thoan tóc bay áo bay đạt những chiều vàng bên đồi nương ngày nào bỗng thấp sáng ở cuối đỉnh đồi tưởng cao nhất. Thoan chiều giữa phố mùa mưa và Thoan những sáng heo may gọn lạnh dòng sông ngơ ngác qua những vại cầu trắng. Thoan thân thiết và gần gũi như tay chân. Thoan dấu kín trong Quân bí mật và đầy ấp. Tình yêu mãi là bát nước đầy, không thể vơi giọt nào.

— Răng cái mặt thộn ra rứa thằng tề ?

Quân cười hân hoan :

— Em hết thất tình rồi.

Huyền vỗ tay điệu tán thưởng :

— Đừng nuôi ảo tưởng mình thất tình mà hư bột hư đường, mắt mi sáng rồi đó.

— Anh có ý kiến mô giúp văn hồi hòa bình giữa tụi em không ?

Huyền lắc đầu mạnh :

— Không, trò chơi lớn của tụi bây nên tiếp tục như rứa. Tau đầu hàng rước sự lãng mạn mơ hồ dài hạn của mi.

— Nghĩa là nên tiếp tục để em giận dài dài.

— Hãy chấm dứt cái giận khi mi đã tận hưởng đủ cảm giác tê tê dại dại của nhớ nhung quay quắt. Tau tin mi có thừa «nội công thâm hậu» để mê hoặc em... hết giận.

Quân chớp chớp mắt cảm động. Huyền ngược nhìn trần nhà mơ màng.

— Hãy yêu em đúng theo sự rung động và xao xuyến của tim óc mi. Lửa tuổi mô có giông bão, mưa nắng, tiết mùa riêng của lửa tuổi đó. Tau không còn ở lửa tuổi mi, nghĩa là tau đang trong một khí hậu tiết mùa khác, tau ở ngoài.

Anh Huyền nghiêm trang quá, anh Huyền đáng yêu biết bao ! Quân muốn chồm qua mặt bàn ôm hôn anh Huyền một phát thật kêu.

Huyền không nhìn về mặt thanh thảo của Quân, Huyền không thấy mắt Quân đang chớp lia lịa vì cảm động. Huyền cầm đàn lên tay, đầu cúi xuống và, cùng với đôi môi tươi cười, Huyền hát *Smoke gets in your eyes*.

bảy

Tình bạn khoác áo gấm, tình yêu khoác áo vải thô. Vàng, Thoan luôn luôn khoác áo gấm cho tình bạn. Thoan quý trọng mối tình bằng hữu tha thiết rục rở giữa Thoan và Quyên. Thoan hoàn toàn tin những lời Quyên nói

Quyên thương Thoan nên Quyên mới nói. Quyên thương Thoan nên Quyên mới phần nộ giùm Thoan. Phải rồi. Đúng lắm. Đừng bao giờ tin ai hết, hãy rút lui cái lòng tin đã cho người. Phải rút lui niềm tin ta đã cho Quân (?)

Thoan lặng người ứa nước mắt nghe Quyên kể sự gặp gỡ tình cờ buổi trưa ngày nọ. Buổi trưa Thoan đau về sớm. Buổi trưa trời đất giao hưởng cơn mưa đầu đông. Buổi trưa Quân lạc lõng. Buổi trưa cơn đau biến chìm sâu tận thịt xương tê tê dại dại. Buổi trưa Quân ba hoa lếu láo tình tự với «người ta» trước một màn mưa đẹp. Buổi trưa Quyên phần nộ thật tình nhìn rõ mặt giả dối của Quân. Nhưng.

Cũng chính buổi trưa hôm ấy, trống ngực Thoan đập liên hồi khi đứng trong nhà, sau lớp kính cửa sổ he hé, Thoan nhìn thấy Quân đứng ủ ê trước cổng nhà mình. Nếu nhà này không có nhỏ Quế, không có mẹ, không có chị Duyên chắc Thoan đã mở cửa chạy ào ra, chạy ào ra dẫu mưa ướt áo, dẫu mưa ướt hết đầu mình tứ chi. Sau lần kính cửa sổ đôi mắt Thoan im lặng nhìn, môi Thoan không nén được nụ cười âu yếm. *Ấn yếm quá mắt ai dài dài*. Mắt dài. Phải rồi, lúc ấy mắt Thoan dài hẳn đi. Thoan nghe hồn xao xác có nổi gì không đành. Nhưng Thoan vẫn ngồi im không cục cựa. Chỉ cần mở cửa, chạy ào ra, thật dễ, sao tay chân luống cuống quá chừng ! Khuôn mặt Quân ướt bết nước, tóc Quân rũ xuống trán, đôi mắt

Quân chừng cũng đại theo những khoe nhìn dò hỏi, kiểm tìm. Quân không hề biết Thoan nhìn trộm, nếu biết chắc Quân không có cái dáng vẻ khờ khạo tội nghiệp ấy. Vừa khờ khạo tội nghiệp vừa dễ thương và đáng yêu chi lạ.

Khi Quân không còn ngờ ngẩn đứng trước cổng nữa, Thoan mở cửa đi ra. Thoan ngó mông lung 2 đầu đường. Bóng Quân mất hút cuối ngã rẽ rồi, Thoan thầm trách rằng con đường bằng qua nhà Thoan người ta làm ngắn quá. Phải chi nó dài hơn để Thoan còn được thấy bóng Quân nhòa nhạt sau màn mưa, nhòa nhạt sau màn lệ mắt mình. Thoan đứng giữa đường; Thoan đứng trước cổng nhà như đứng trên một tinh cầu xa lạ. Chỗ Quân đứng mấy phút trước, không gian nhỏ bé Quân ngự mấy phút trước nhường lại cho mưa bay, lá rụng. Dấu bánh xe in mờ quá đã bị mưa xóa đi, cả dấu chân Quân cũng thế. Chỉ còn, còn lại gì? Còn lại ở chỗ đứng của chàng một cái tàn thuốc lá. Cái tàn thuốc lá tắt hơi, nằm ướt nhẹ bên lề cỏ. Mẩu tàn thuốc ngắn bằng móng tay, ngắn hơn con sâu róm, trước đó nó đã hiện diện sừng sững trên môi chàng. Chàng đi, quăng ném nó ở lại bằng một cử chỉ quen thuộc vô tình. Thoan cúi xuống mẩu tàn thuốc lá với khoe nhìn thân ái. Và, do một ý lực kỳ bí nào đó thúc giục, Thoan cung 2 ngón tay nhặt nó lên, quay bước trở vào nhà.

Không ai biết Thoan ra đường và «bê» cái tàn thuốc lá Quân bỏ lại vào nhà cả.

Mặc dù đã thay bộ áo quần khô ráo, lau tóc cẩn thận, trong bữa ăn trưa Thoan cũng bị mẹ hỏi:

— Đau không chịu nằm một chỗ, mi vừa ra vườn mần chi mà tóc ướt mem rứa?

Thoan nhanh nhẩu khỏa lấp; lần thứ nhất Thoan dối mẹ:

— Con hái mấy lá khoai cho 2 con thỏ.

Trong suốt bữa ăn Thoan nín im thin thít. Không ai biết Quân vừa tới, vừa bỏ đi cả. Thật hù vía.

Suốt buổi chiều hôm ấy Thoan đóng chặt cửa phòng nằm dài trong chán nghĩ đến Quân, lòng Thoan bao dung vô hạn, trí Thoan thanh thản vô cùng. Mẩu tàn thuốc lá được sưởi khô bằng hơi ấm thân thiết trong không gian Thoan hít thở, nó được gói kín trong một miếng vải lụa nhỏ, nó được khoác áo kỷ niệm.

Hình ảnh Quân ướt loi ngoi đứng trước cổng nhà in đậm lên tâm tưởng Thoan những nét chân phương. Thoan nhìn rõ Quân, Thoan mừng rỡ thấy Quân cùng những gì xao xuyên nhất của lòng lòng mình. Thoan thôi giận. Thoan nhớ lại chuyện cho cái thư của Quân làm bướm bướm bay xuống mặt đường tuần trước với niềm hồi hận khôn tả.

(Còn nữa)

mới lớn (Tiếp theo trang 24)

— Ủ, mày đi đâu nãy giờ?!

Minh liếm mép:

— Đứng ngoài cổng chờ đâu. Cái con nhỏ cùng lớp đòi mượn tập công dân. Cái con xí xọn không chịu nổi.

Chị Thanh kêu tôi:

— Nguyên, lên gọi con Tiên xuống sắp cơm dùm chị. Nó ở chết trên ấy chắc.

Tôi lên nhà gọi khế:

— Tiên xuống mợ mi kêu.

Con bé bước ra, dáng điệu đã tự nhiên. Tóc đã kẹp gọn, áo đã thay. Tiên liếc tôi cười rồi xuống bếp. Tự nhiên tôi thấy lòng ấm hẳn.

Tôi bước theo Tiên, thẳng Minh vừa thấy con bé đã la lên:

— Ê, Tiên, hồi sáng mi đi đâu mà tao thấy có mấy thằng bạn lẻo đẹo theo mi đó? Tụi nó có khen đôi xăng đan mới của mi không?

Con bé háy Minh một cái dài:

— Chú nói bậy nhé, Tiên có đi đâu sáng nay đâu. Mà Tiên đi xăng đan kẹ Tiên, có gì đâu thiên hạ phải chọc?

Thằng Minh cười to hơn:

— Ui giời, lớn đầu đi xăng đan như mi kẹ cũng đáng chọc chớ bộ.

— Ê, chú ghẹo Tiên há. Coi chừng Tiên mách chú Nguyên cái vụ...

Thằng Minh tắt cười, liếc tôi giọng hốt hoảng:

— Ê, đừng...

Chị Thanh nạt:

— Chú cháu tụi bây chỉ có nước chọc nhau. Con Tiên đi dọn cơm đi chứ, muộn rồi.

Tôi bỏ ra ngồi ngoài bờ giếng. Những chùm hoa tím dày đặc trên cành khế, vàng vôi khắp mặt đất. Tôi hình dung lại hình ảnh Tiên với chiếc áo dài trắng, đôi dày trắng chạy nhanh vào nhà, mái tóc che nửa phần khuôn mặt. Đối với tôi không còn hình ảnh nào đẹp đẽ hơn.

Sau lần đó, tôi hay kiểm soát lên nhà chị Thanh vào buổi sáng để được ngắm Tiên trong chiếc áo dài trắng, đi đôi xăng đan trắng, chiếc cặp xách tay, mái tóc dài xõa vai che lấp nửa khuôn mặt có đôi mắt một mí có cười khoe hai núm đồng tiền bên khoe miệng.

Trong những năm vừa lớn của tôi, tôi chưa bắt gặp hình ảnh con gái nào đẹp đẽ hơn, dễ thương hơn Tiên, con bé kêu tôi bằng chú ấy. Tôi muốn Tiên mãi mãi như thế, nhỏ nhắn duyên dáng. Tiên là hình ảnh đậm nét nhất trong quãng đời mới lớn của tôi, và sau này tôi sẽ chỉ yêu mến hình ảnh đó.

không. Ngọc thân ái không biết rõ có tình trạng «con ông này ông kia» hay không. Nhưng cứ nhìn vào «nên» nữ tiếp viên Giao Chỉ thì thấy nhiều Chung Vô Diệm quá. Và đọc báo thì thấy báo chí đã kích thạm tề cái tác phong khinh miệt hành khách của một số «ô tét đờ le». Từ đó suy ra, uên nghi ngờ sự thi tuyển. Thời đại loạn ly nhớ nhăng mà em.

ngựa chứng trong sân trường

Trong lớp em có những phần hay từ ganh tị và thường hay phá phách giáo sư, em muốn cảm hóa họ phải làm thế nào hở chị Ngọc ?

VŨ THỊ GIANG (Bình Long)

Em đã đọc truyện «Ngựa chứng trong sân trường» rồi chứ gì ? Cho họ mượn họ đọc. Đọc xong, họ sẽ hết phá phách giáo sư. Còn sự ganh tị thì kệ họ. Người ưa ganh tị là người khổ lắm, tâm hồn không thoải mái, em nên thương xót họ.

tri kỷ tri bỉ

1. «Biết người biết ta trăm trận trăm thắng» trong trận tình làm sao để biết người biết ta ?

2. Ngày sinh nhật của «chàng» em phải tặng chàng quà gì để chàng biết là em thương mà không khinh rẻ em. Chàng cũng có cảm tình với em lắm chị. Khoảng tháng ba này là sinh nhật chàng, mong được sự trả lời của chị kịp thời gian tính.

NGỌC LIÊN (?)

1. Tri kỷ tri bỉ bách chiến bách thắng. Biết người biết mình trăm trận

đánh trăm trận thắng. Trận tình cũng vậy. Em phải biết mình biết cả người mới chiến thắng tình yêu. Muốn biết người cần biết mình trước. Em đã biết rồi em chưa ?

2. Tặng chàng cuốn Cầu mơ, truyện lãng mạn và thơ mộng tuyệt vời của Duyên Anh.

đễ sợ

Em buồn bình, gần và hay cãi dễ sợ, làm sao hết tình xấu đó hở chị.

THANH K. (Tuy Hòa)

Không cần làm cho nó hết vì em đã biết nó «dễ sợ». Khi ta biết ta có tình xấu thì đừng lo. Chỉ khi ta xấu mà ta không biết và không ai nói cho ta hay mới «dễ sợ».

lòng yêu nước

Xin chị giới thiệu cho em những cuốn sách kích thích lòng yêu nước, nói lên nỗi khổ của người dân trong thời chiến. Và niềm đau của đất mẹ với những câu văn thiết tha.

TẶNG TẤN THI (Gia Định)

Lâu nay, Ngọc không được đọc những cuốn sách này vì ít thì giờ và vì không thích. Nhưng em thử mua cuốn *Tấn*, chàng trai nước Việt của Nguyễn Vĩ và *Lòng ái quốc* của «nhà văn» nghị sĩ Huỳnh Văn Cao đọc thử xem sao. Nếu nó kích thích lòng yêu nước ở em, cho Ngọc biết để Ngọc mua đọc nhé !

không tử viết

Khi hai người yêu nhau thường đi

chơi với nhau hoài có hại gì không ? Dĩ nhiên là khi đi chơi ấy mình không vượt ra ngoài vòng lễ giáo gia đình. Muốn tình yêu đi đến hôn nhân những lần đi chơi thế có hại gì không thưa

chị ? Năm nay em học lớp 10 và đã có có người yêu, có nên để «chàng» đón đưa em mỗi khi đi học về ?

ANH HOA (Quảng Ngãi)

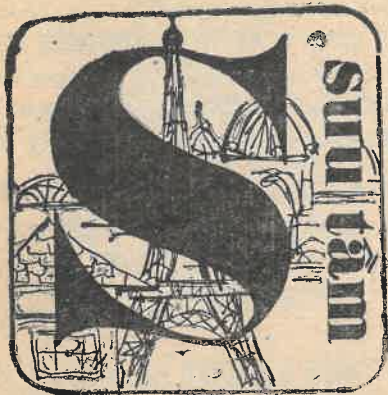
Ngọc không đủ tư cách nói về lễ giáo. Vì nói về lễ giáo là đụng tới ngài Khổng Tử. Và Khổng Tử «viết»: Nam nữ không được thân nhau. Đó, lễ giáo đó. Thường thì tình yêu nó vượt hết mọi ràng buộc của lễ giáo. Hai người yêu nhau (dù sẽ đi tới hôn nhân) cũng đáng để chiếu theo điều số... Quy chế Lễ Giáo tịch thu và truy tố ra tòa ! Nếu em còn sợ lễ giáo thì đi chơi với người yêu không nên. Nhưng nếu lễ giáo, với em, chỉ là sự giữ gìn thể xác trong sạch cho tới khi làm vợ thì cũng được. Coi chừng. Có câu «Khôn ba năm, dại một giờ». Tình yêu xa nhau mới thơ mộng mãi, gần nhau dễ mù lòa đấy.

Nên để chàng đón đưa nếu chàng có xe gắn máy. Như thế đỡ tốn tiền xe và đỡ mỏi chân. Lại khỏi bị «đu đàng» theo chân quấy rầy.

VIẾT MỘT CÂU HỎI TRÊN MỘT MẶT GIẤY GỬI VỀ CHO :
NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai

HÀ THẺ CHÁU

các loại đàn cổ truyền Việt Nam ()*

Thỉnh thoảng trong các chương trình nhạc của đài truyền hình Việt Nam chúng ta thấy xuất hiện một số nhạc cụ cổ truyền. Trong chương trình *cổ kim hóa điệu* chẳng hạn. Và chúng ta chỉ nghe loáng thoáng đó là đàn tranh, đàn cò hay đàn bầu mà không được biết rõ ràng lắm. Kể ra đó là một thiếu sót lớn. Srư Tầm Tuổi Ngọc kỳ này xin trích dẫn các loại đàn chính của nhạc khí cổ truyền Việt nam.

ĐÀN CÒ (Nhị)— Nhị là một nhạc khí hoàn toàn Việt Nam, người Bắc gọi là nhị, người Nam gọi là đàn cò. Tuy gọi là đàn nhưng khi chơi nhị người chơi không phải gảy hay đánh vào thỏi ở trên như các loại đàn khác mà dùng mã vĩ cọ sát vào hai dây nhị.

(*) *Phỏng theo cầm ca Việt Nam của Toan Ánh, Lá Bối, 1969*

Nhị hơi giống vĩ cầm của Tây phương và âm thanh cũng tương tự như vĩ cầm. Nhị còn có tên khác là Hồ cầm, gồm có 4 phần: Thùng, cần, ngựa và dây. Thùng làm bằng một khối gỗ đục rỗng và được bịt bằng một miếng da trâu ở trên mặt. Một con ngựa được gắn lên trên thùng đã căng hai dây qua. Cần nhị dài chừng nửa thước và cắm chặt vào thùng. Hai dây nhị tuy được buộc từ đầu cần xuống tới ngựa, những dây này ăn vào hai trục để lên dây, và luồn qua một cái khuyết ở giữa cần, khuyết là một vòng đồng. Mã vĩ làm bằng lông đuôi ngựa hoặc tóc buộc vào một cung tre, dây mã vĩ được đặt vào giữa khe của hai dây nhị. Khi chơi nhị, cầm chiếc cung tre kéo mã vĩ. Sự cọ sát tạo nên âm thanh được rung mạnh trên một mảnh cây tùng hương.

ĐÀN TRANH— Đàn tranh được làm bằng gỗ đục rỗng lồng máng có 16 dây. 16 dây này tùy theo nhu cầu của âm thanh, căng chùng, dài ngắn khác nhau và tất đều bằng đồng. Những dây này máng trên những ngựa gắn vào khoảng giữa thùng đàn. Người chơi đàn phải ngồi thẳng, dùng đầu ngón tay phải có móc những móc sắt mà gảy, giống như người chơi Hạ Uy cầm, tay trái nhấn trên các sợi dây để lựa âm thanh.

Theo sách xưa để lại, đàn tranh dài 6 thước mười hai dây, cao ba tấc.

ĐÀN BẦU— Đàn này cũng hoàn toàn Việt Nam, và có lẽ nặng tính chất Việt Nam nhất. Đàn bầu được chế hóa rất giản dị và chỉ duy nhất một dây do đó còn gọi là Độc huyền cầm (đàn một dây).

Dây đàn căng thẳng trên trống đàn, một đầu dây buộc chặt vào trống đàn còn một đầu buộc chặt vào cây trụ bằng tre. Cây trụ dùng để nhấn âm thanh khi nhạc sĩ gảy đàn, Đàn không có ngựa, phím và trên mặt trống đàn chỉ có ba vạch trắng chia đàn ra làm 4 cung thay vì 5 cung như các đàn khác. Các nhạc sĩ thành thạo thường họ không cần đến các vạch trắng, họ đã hiểu cung nào ở chỗ nào rồi.

Trống đàn làm bằng một thứ gỗ đục rỗng thường cỡ 1m20×0,12×0,16. Tuy đàn làm có 4 cung nhưng mỗi cung có thể tạo ra nhiều âm thanh khác nhau và tiếng đàn nghe buồn buồn tha thiết, êm ái quyến rũ. Người xưa cho những bản nhạc của đàn bầu là tục nhạc (không phải là tục ca của Phạm Duy bây giờ đâu) là dân thanh vì tiếng nhạc dễ gợi sự u hoài và sầu cảm. Ca dao ta đã có câu:

Làm thân con gái chớ nghe đàn bầu

ĐÀN CẦM— là một loại đàn cổ từ Trung Hoa truyền sang ta, theo sách xưa thì đàn này do Phục Hy sáng chế ra đầu tiên. Sách kể lại rằng: «Xưa vua Phục Hy thấy chim Phượng Hoàng đậu trên cây ngô đồng, ngài cho đốn cây ngô đồng, một loại cây rất quý, cưa làm 3 khúc và gõ thử từng khúc một: Khúc ngọn tiếng quá trong, khúc gốc tiếng quá đục, chỉ có khúc giữa là có đủ tiếng nặng tiếng nhẹ đục trong. Nhà vua cho ngâm khúc giữa này ở dòng nước chảy 72 ngày rồi sai thợ Khéo Lưu Tử Kỳ đẽo ra thành đàn đặt tên là Diêu cầm. Đàn dài ba thước sáu tấc sáu phân, trước rộng tám tấc, sau hẹp

bốn tấc, trục ngọc, phím vàng. Đàn có 13 phím, năm dây». Về sau theo các sự thay đổi đàn có 9 dây. Theo ông Thạch Nhân trong Xã Hội Nguyệt San số 6 xuất bản tháng 4 năm 1966, «đàn cầm là đàn *Nguyệt cầm*, còn gọi là đàn kim, tương tự như đàn Mandoline (Măng cầm) của Tây phương. Đàn này khác hẳn đàn của vua Phục Hy». (1)

ĐÀN SẮT— Nghe qua chúng ta tưởng đàn làm bằng sắt, thực sự không phải thế, mà *sắt* là đi đôi với *cầm*. Cầm sắt— Theo sách cũ thì đàn sắt nguyên của Bào Hi Thị sáng chế ra, dài bảy thước hai tấc, hai mươi lăm dây.

ĐÀN TỖ BÀ— Đàn tỳ bà có bốn dây, gồm một thùng đàn tròn tựa tựa như thùng đàn Mandoline nhưng nhỏ hơn. Đàn có 14 phím rất ngắn trên thùng từ gần lưng chừng thùng đến hết cần đàn, mỗi phím là một âm thanh. Chơi đàn phải ôm đàn vào lòng và gảy vào dây như Mandoline.

Từ đời nhà Nguyên đến nay, đàn tỳ bà làm bằng gỗ, đầu công, cổ dài có 4 trục vận bốn dây, ở giữa có 14 phím.

Ngoài các loại đàn chính mà chúng ta thường thấy cũng như nghe đến, còn có một số các đàn nữa hoặc thuần túy Việt Nam hoặc do người Tàu truyền sang và, một số đã bị mai một hay quên lãng, như:

DƯƠNG CẦM— (không phải là Piano đâu), còn gọi là Đả cầm giống hình trái cật, dài 1 thước 5 tấc. bề ngang 1 thước, có 42 dây đồng, chia làm 14 bậc, mỗi bậc 3 dây. Đàn này mới có từ đời nhà Thanh.

(xem tiếp trang 64)

(1) Thạch Nhân — Xã hội VN với vấn đề lễ nhạc.

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHUYỀN

trung bình

Tính trung bình thì một năm 365 ngày một người dân nước húi của gỏi đi 60 cái thư, 3 cái thiệp Giáng Sinh và 5 cái thiệp chúc Tết.

Đem những con số ở trên nhân cho 3 thì ra số thư, số thiệp của mấy nàng tóc dài gỏi đi.

Dễ sợ!

TRUNG SĨ KIẾN

danh ngôn

Rượu trong sạch nhưt là rượu để được lâu nhưt. Nếu bạn muốn ái tình của mình trường tồn, thì hãy lọc cho nó khỏi nhục dục.

MONSABRÉ

Có nhiều phụ nữ có khả năng hiểu triết học song phụ nữ triết gia thì hiếm hoi.

P. GILLET

Hình như những ông nội, ông ngoại thường mau lãn và chết sớm hơn những bà nội, bà ngoại.

ECCLÉPROSIA

Có ai sống được hai lần những mộng biếc của tuổi xanh.

WATERSTONE

Tự tử là hèn nhát, mà hèn nhát thì không dám tự tử, vậy tự tử là can đảm, mà can đảm thì không ai tự tử bao giờ.

THẠCH LAM

Thả mình theo con đường dốc là tốt, miễn đó phải là dốc đi lên.

ANDRÉ GIDE

Tôi yêu các bạn trẻ tham vọng: thà bị trặc cổ khi với cao quá còn hơn bị gù lưng khi với quá thấp.

JACQUES CHANCEL

Lập gia đình tức là dịch bài thơ ái tình ra văn xuôi.

BOUGEART

TRƯỜNG THOẠI (ghi)

con gái và con mèo

Con gái và con mèo được xếp vào một bộ vì có những điểm giống nhau:

— Ưa làm đom.

— Ưa ăn vụng

— Bản tính ngược đời, con mèo đập đuôi bên phải thì nhảy sang bên trái và ngược lại. Con gái nói có là không và khi nói không có nghĩa là có.

TRUNG SĨ KIẾN

giỏi toán

Trong lớp học, giờ toán cô hỏi Bé:

— Một thửa đất chu vi 300 thước người ta trồng cây cách khoảng 15 thước 1 cây vậy trồng được bao nhiêu cây?

— Thưa cô muốn tìm em phải kiên nhẫn.

Cô quát: — Tại sao

— Em phải kiên nhẫn đi đếm ạ

— !!!

HOÀI MY

nhật độ

— Nơi nóng nhất trên mặt địa cầu là 58 độ bách phân tại ELAZIZIA (LIBYE) đo được ngày 3-9-1922. Tại SAN.LUIS (MEXICO) đo được 57 độ 8 ngày 11-8-1933.

— Nơi lạnh nhất tại Nam cực, đo được 94 độ 5 dưới 0 độ năm 1965, tại VOSTOK đo được 88 độ 3 dưới 0 độ ngày 24-8-1960.

G.T. BÌNH (ghi)

tốt quá rồi

— Ông đi thử chiếc xe này thấy thế nào, có tốt không?

— Ồ. Tốt quá ông ạ, tôi đi thử rồi, các bộ phận trong xe đều kêu, duy chỉ có cái kèn là chẳng kêu thôi!

tương lai

— Tôi không bao giờ nghĩ đến tương lai vì nó đến khá sớm.

EINSTEIN

— Hãy ngả nón trước quá khứ và xin tay trước tương lai.

S.S

— Ngày mai chỉ là một tên khác của hôm nay.

WILLIAM FAULKNER
LY ĐAN (Phan Rang ghi)

ích kỷ

Người ích kỷ sẽ đốt nhà bạn để luộc một quả trứng.

NICOLAS

Ngồi còn hơn đứng, nằm còn hơn ngồi. Nhưng thà chết còn hơn tất cả mọi sự đó.

TỤC NGŨ ÁN ĐỘ

Khi bị ai xúc phạm, tôi cố gắng nâng tâm hồn lên cao mãi cho tới khi sự xúc phạm không tiến tới mức đó.

DESCARTES
PIANO (ghi)

cười chút chơi

Một tiểu thuyết gia Pháp viết: « Khi một người đàn ông đề cho

vợ hấn lái xe giữa Ba Lê nghĩa là hấn muốn đổi xe, đổi vợ, hay đổi cả hai.

Một bà xấu xí, cận thị nặng, tính tình rất khó chịu đi vào bảo tàng viện với chồng. Bà ta bỏ bỏ phê bình tất cả những họa phẩm tầm tiếng:

— Ông nghĩ sao về bức họa ghê tởm này?

— Nghĩ sao? Đó là một tấm kiếng.

Hai tên trộm gặp nhau trong tù.

— Vì sao mày bị bắt? Hôm ấy khu phố bị cúp điện tối thui mà!

— Hôm ấy tao ở gian hàng bán đờn.

Đó là lần thứ nhứt mà cái đồng hồ báo thức đã đánh thức tôi sáng hôm nay.

— Tại sao?

— Vì vợ tôi lấy nó đập vào đầu tôi.

PHI PHI (ghi)

người nhỏ nhất thế giới

— Tại Pháp Quốc ông Claude Seaurat sinh năm 1798 được coi là người có bộ ngực mỏng nhất thế giới, từ sau lưng ra đến trước ngực người ta chỉ đo được có 7 phân rưỡi. Tuy vậy Seaurat cũng chưa phá kỷ lục về cân nhẹ. Cân nhẹ nhất thế giới là Hopkin. Hopkin người Bắc Tô Cách Lan chỉ có 5 ký rưỡi. Khi ông này từ trần tại Glamorganshire tháng 3 năm 1754, Hopkin chỉ hưởng được vốn vẹn 17 năm, thời mập nhất ông ta chỉ cân được 8 kí lô mà thôi.

BÍCH KIỀU (ghi)

tình yêu

— Yêu là không so sánh nữa.

BERNARD CRASSET

— Yêu là tin tưởng một nửa rồi.

VICTOR HUGO

— Đối với dân kịp tóc phần nhiều

Yêu một người ấy là đã phản bội một người khác.

ETIENNE KEY

— Tình yêu của những người ở tuổi vừa lớn không ở trong lòng họ mà ở trong khoe mắt họ.

WILLIAM SHAKESPEARE

— Lao vào tình yêu là đi tìm sự sung sướng trong đau khổ.

NLV.

— Xứ nào đẹp nhất? — Thưa xứ mà người yêu tôi đang ở.

I.A.KRYCON

— Chỉ có những kẻ yêu tâm hồn bạn mới yêu bạn.

PLATON

— Trong tình yêu chiến thắng duy nhất là trốn chạy

NAPOLÉON

— Mỗi tình đầu chỉ đòi hỏi một ít ngu xuẩn và rất nhiều hiểu kỳ.

G.B. SHAW

hạnh phúc

Cái đáng phục trong hạnh phúc của người khác, chính là được mọi người tin rằng họ có.

CATULLE MENDES

Tất cả chúng ta đều tìm hạnh phúc nhưng không biết nó ở đâu cũng như những người say rượu đi tìm nhà họ chỉ biết một cách mơ hồ rằng mình có một căn thoi.

VOLTAIRE

Muốn được sung sướng, mặc dù tuổi tác, ta phải yêu sách cũ, các nhà văn trẻ, các đàn bà trẻ đẹp và các bạn cũ.

EDMOND ABOVT

Muốn giữ hạnh phúc của mình

được lâu, ta phải sung sướng một cách trầm lặng.

A. KARR

Thú vui đối với hạnh phúc cũng như món tráng miệng đối với món thịt quay.

CLARK GABLE

NGUYỄN PHAN DUNG NGÃ (ghi)

gặp ở đâu

Trong giờ hình học, giáo sư giảng:

— Hai đường thẳng song song không bao giờ gặp nhau, hay nói đúng hơn là chúng sẽ gặp nhau ở trung tâm quả đất. Thí dụ như hai chiếc Honda chạy song song sẽ không bao giờ gặp nhau.

Chưa đợi thầy dứt lời, Sang đã đứng dậy phản đối:

— Thưa thầy, hai đường thẳng song song chỉ gặp nhau ở trung tâm quả đất chứ xe Honda nhất định sẽ gặp nhau.

— Tại sao gặp nhau? Em hãy chứng minh xem?

— Thưa thầy, chúng sẽ gặp nhau tại bốt cảnh sát vì luật đi đường cấm chạy song song.

Thầy: ?!

NGUYỄN THỤY NHÃ THU

danh ngôn

Người ta kết hôn vì thiếu suy nghĩ. Người ta ly hôn vì thiếu kiên nhẫn. Người ta tục hôn vì thiếu trí nhớ.

JEAN PIERRE AUMONT

Tự ái là một con vịt có thể ngủ dưới những vết đâm tàn ác, rồi thức dậy bị tử thương vì một vết cào sơ sạ.

ALBERTO MORAVIA

Hoàng đế La Mã Laligval (37-41) mỗi lần ra mắt công chúng đều đeo một bộ râu bằng vàng nguyên chất.

Ông cho làm những sợi râu vàng ghép thành một bộ râu đúng kiểu râu của tượng thần Jupiter và đeo để công chúng coi ông như một vị thần tối cao.

STANN' (ghi)

đến nỗi nào

Sau giờ học, một nữ sinh ghen ngào lên nói với giáo sư:

— Thưa thầy, con nghĩ rằng bài làm của con đâu đến nỗi phải mang số không to tướng như thế này ạ.

Vị giáo sư trả lời:

— Tôi cũng nghĩ như chị, nhưng khổ nỗi đó là số điểm thấp nhất mà tôi có thể cho được.

kiểm soát

Tất cả những thủy thủ từng phải trực ở đài chỉ huy đều biết hai điều:

1) Rằng lúc nào cũng phải kiểm soát một cái gì rồi ghi vào sổ hành trình.

2) Rằng không ai được quyền ngồi lên ghế của thuyền trưởng.

Một buổi tối, viên thuyền trưởng thấy một chú thủy thủ đang ngồi trên cái ghế của mình. Khi thấy ông, anh này vội nhảy xuống lấy mũ phủ ghế rồi quay sang nói với vị sĩ quan phụ tá:

— Xin ghi vào sổ hành trình như sau: Đã kiểm soát ghế ngồi của thuyền trưởng. Ngồi thử rất tốt.

may mắn

Trong một giây phút cởi mở, ông giám đốc của một công ty nọ cho mời người khách vào:

— Ông may đấy, tôi bận không bao giờ tiếp ai cả. Sáng nay tôi đã cho ra về tám người rồi đấy.

— Thưa ông, tôi biết. Tám người khách đều ấy đều là tôi.

PIANO

hột gạo nổi

Trong Chạp Phô số 27 có món «Hột gạo nổi», bạn Lan Tím gửi bài hàng có giải đáp thắc mắc, làm tôi nhớ đến món hàng đó, có người đã giải như sau, theo báo Pháp:

— Hột gạo nổi ở ngón cái là «Amour» tức là bạn đang có người mắt ăn mắt ngủ vì bạn đó, hoặc giả có thể chính bạn đang mất ăn, mất ngủ vì người ta cũng có, bạn cứ thử thật đi đừng ngại chi cả.

— Hột gạo nổi ở ngón trỏ: «Ami» là có người muốn kết thân với bạn, trên tình bạn mà thôi, phần nhiều là bạn đồng tính, cũng có nghĩa là người ta có cảm tưởng tốt và đang muốn kết bạn với mình.

— Trên ngón giữa là «Ennemi»: có người đang oán ghét hay muốn hại bạn. Mà can chi hề, mình cứ ăn ở tốt với người ta là được, bạn lo ngại làm chi?

— Ở ngón áp út là «Cadeau»: bạn sắp nhận được quà biếu. Coi chừng đa, không phải của ai cũng nhận bừa không chừng lại có một hột gạo nổi trên ngón cái nữa đó.

— Ở ngón út là «Bon voyage»: bạn sẽ được một chuyến đi vui vẻ. Nhưng tôi chỉ mong bạn đừng làm một chuyến phiêu lưu mà có thể mất vui về sau.

Bây giờ thì bạn đề ý khi có hột gạo nổi, và nghiêm coi có đúng không. Nếu đó là chuyện liên quan đến bệnh tật, thì xin dành cho những chàng «áo trắng».

LỆ NGA (Sư phạm Huế)

trẻ tuổi tài cao

Đó là Alexandre Boviatsas đã đậu tú tài I năm 13 tuổi và đặc biệt là cậu ta chưa hề đến trường nhưng nhờ học ở nhà dưới sự chỉ bảo của mẹ.

Bà mẹ là giáo sư dạy tại trường trung học Montpellier, 51 tuổi, góa chồng. Khi sinh ra cậu, bà đã nhất định rút ngắn thời gian học cho con. Kết quả cậu ta chỉ mất 8 năm là học hết chương trình trung và tiểu học. Ngoài ra cậu còn là một tay bơi lội rất cừ kiêu võ sĩ nhu đạo đai nâu nữa.

LUU NHẬT HÒA (ghi)

tờ báo đầu tiên

Theo các nhà nghiên cứu về báo chí thì tờ báo đầu tiên xuất hiện ở thành phố Venise bên Ý vào khoảng 1566. Nhà cầm quyền Venise hồi ấy cho in những tin tức hay và sốt dẻo trên nhiều mảnh giấy và cho phân phát khắp thành phố. Ai muốn coi phải trả một đồng tiền gọi là «gazetta» và từ đấy tất cả các loại báo gọi là «gazettes».

Tờ báo Anh đầu tiên được xuất bản ở Luân Đôn năm 1622. Đó là tờ «The Weekly News».

PHI PHI (cóp)

hách quá rồi

— Ba tao suốt ngày đề đầu đề cổ thiên hạ không à?

— Oai nhỉ? Thế ba mày làm gì thế?

— Thợ hớt tóc đấy mà!

bạn có biết

128 ký giả Pháp và ngoại quốc háp tưng tưng tổng thống Pháp Pompidou công du Phi châu bằng chiếc phi cơ DC8 của công ty U.T.A. Trong lúc phi cơ bay tất cả đã nốc hết 500 chai rượu sâm banh, 80 lít rượu Whisky, đớp 15 ký trứng cá muối (caviar), 15 ký gan heo, hút 50.000 điếu thuốc lá và 2.000 điếu xì gà.

NỜ PHÊ DUNG NGÃ (ghi)

các vụ nổ

Đây là bản thống kê các vụ nổ nguyên tử từ năm 1945 đến nay:

-- Hoa Kỳ : 531 vụ

-- Nga Sô : 229 vụ

-- Pháp : 28 vụ

-- Anh : 25 vụ

-- Trung cộng : 10 vụ

N.P.DỪNG. (ghi)

nếu ngày 13-5 trời mưa

Nhà nông bên Tây thường nói khi trời mưa vào ngày 13-5 đó là một dấu hiệu xấu cho lúa mì (mất mùa).

ngày 24-3, ngày hên

Người Pháp vẫn xem ngày 24-3 dương lịch là ngày tốt đủ mọi phương diện và họ thường có câu : ngày hội Thánh Gabriel (24-3) hay đem lại nhiều tin lành.

NGUYỄN PHAN THƯƠNG HÁT (ghi)

bạn ngọc có biết

Khỉ đột là 1 trong những loại thú bán được giá nhất. Mỗi cặp ít nhất là 10.000 mỹ kim. Trong khi đó, 1 con cọp to lớn ở Bengale chỉ bán có 2500 mỹ kim và 1 con voi cái ở Ấn bán chỉ có 3400 mỹ kim.

Hiện nay các nhà địa lý học đã chính thức công nhận có 4 đường rạn nứt lớn nhất của trái đất :

— Đường thứ nhất băng qua hai nước Trung Hoa và Nga.

— Đường thứ 2 : Á Căn Đình và Úc Đại Lợi.

— Đường thứ 3 : Venezuela, Đại Tây Dương, Portugal, Grèce và Iran.

— Đường thứ 4 và cũng là đường «sôi nóng» nhất cũng được mệnh danh là «vòng lửa của Thái Bình Dương : Chili, Hoa kỳ và Nhật bản.

MÂM CỪ (ghi)

Nếu bạn có thể đi trên mặt nước bạn đã có gì hay hơn một con rơm? Nếu bạn có biết bay lượn trên không bạn đã có gì hay hơn một con ruồi? Nếu bạn biết tự chế ngự tâm hồn bạn mới quả là một nhân vật.

ANSARI DE HÉRAT

Bằng hữu là một thứ tình có một linh hồn trong hai thể xác.

PYTHAGORE

NGÔ NGỌC BÍCH (ghi)

chủ nhật trắng (Tiếp theo trang 16)

con Phượng cũng giận nhau cả chục lần. Vậy trước mặt mình chị Quyên cứ làm bộ ra vẻ lớn lắm chứ chị vẫn còn con nít không. Coi nào, chị viết gì mà chị chít đặng sau coi ghê quá nè. Ngày 25-7. Nhận được lá thư của kẻ vô danh. Chán quá, mất thì giờ thấy mờ. Minh cười muốn chết luôn vì lối tỏ tình kim sanh. Tôi yêu cô mất rồi, cô là ánh sáng, là mặt trăng, là nguồn sống... Tôi sẽ đau khổ, sẽ ra đi, sẽ bỏ luôn đất Sài Gòn này, đi đến chân trời góc biển nếu không được em để mắt xanh tôi. Thôi, bẻ bụng mất. Lạy ông, ông vô danh.

Ông này không phải chiếc guốc phiêu lưu. Lật nữa. Ly kỳ đấy chứ. Sao mình chẳng nhận được một lá thư như thư chị Quyên đề mà cười nhĩ? A, đây nữa nè... *Minh leo lên xe Lam là hẳn cũng leo lên. Hình như hẳn đợi sẵn ở đó chờ mình. Hôm nay hẳn làm gan hỏi chuyện mình nữa chứ. Minh khỏi thèm trả lời đi. Đàn ông con trai coi bộ nhát gái thế không khá. Loại này về sau là loại sợ vợ mà rất hèn. Phải cho anh chàng một trận để anh chàng tởn mà chưa đi... Không thấy chị Quyên cho anh chàng dẹt ái tình trên xe Lam này một trận như thế nào? Không có hay là tại chị quên ghi vô đây. Vui quá. Khuyên đọc tiếp. Biết mà, đến hồi gay cần đây. Chiếc guốc phiêu lưu của chị đây rồi. Chán mở đời, chả biết tên họ gì, cứ chàng, hết chàng rồi người ấy. Người ấy là ai? Tức cười quá. Chao ôi, dài thế này làm sao đọc hết. Chị mà dậy bất tỉnh linh thì mình chết. Bỏ ngang đi. Biết vậy hồi nãy đừng đọc mấy chuyện làm nhảm của chị. Khuyên cưỡng quit lật qua rất nhanh. Chuyện làm nhảm yêu đương. Chàng và tôi. Ôi, ái tình là thuốc thánh, là nước tiên. Chị Quyên trở thành một con người dở điên dở tỉnh. Cái gì vậy nè. Khuyên đã lật đến gần trang chót, và không dừng được. Khuyên lật lui mấy tờ nữa.*

...Anh thân mến,

*Thật em điên đầu mất. Làm thế nào bây giờ. Em sẽ chết mất nếu tình trạng cứ căng thẳng như thế này. Anh đừng ngại bạo quá, em không thể. Nhưng tôi cũng không thể thiếu chàng. Tôi yêu chàng đến cuồng điên mất rồi, đến ngu muội, đến thành một đóa ngọc. Đêm nay, khi nghĩ lại những lời chàng đề nghị, tôi run quá. Chàng có nói điều đó ra thật sao? Chàng có nói mà... Sao chàng ngang tàng thế. Sao chàng không thể bình thường như mọi người được. Một đám cưới? Ở thời buổi này, ở tình thế này. Chàng nói ra là chán đời, là bi quan... Không, đừng suy nghĩ nữa. Hãy cho em suy nghĩ nữa. Em sợ quá...
...Minh đã hỏi con Thục. Con Thục lý tưởng quá. Ủ, tao có thể chết vì tình yêu. Nó thì lãng mạn, mơ mộng. Nó sống như trong tiểu thuyết. Còn mình? Mình mà như thế được à? Mày thử nghĩ lại đi, hẳn như thế, hẳn ngóng cuồng, hẳn ba gai như thế, ba má mày có thương nỗi hẳn không? Hẳn làm gì đủ tiền để đám cưới... Thục khuyên mình làm những điều đó thật sao? Cái con đó sống như ngọn sống, hung hăng... mình khác nó mà mình biết vậy.*

Chàng đề nghị mình điều ghê gớm quá. Nhưng một là mình có chàng, hai là mình mất chàng. Tự nhiên chàng làm một chiếc guốc phiêu lưu, nhưng mình, mình còn tệ hơn chiếc guốc nữa, mình chỉ là một chiếc guốc đã đứt quai. Trốn đi theo chàng không? Trốn đi theo chàng không? Trốn đi theo chàng không? Đi. Tình yêu ơi, ta đau khổ vì mi quá. Đi nhé. Đi nhé Hạ Quyên.

Khuyên đưa tay lên bịt miệng để trấn áp tiếng kêu lớn. Cái gì thế này. Chị Quyên, chị ấy sắp bỏ trốn theo chiếc guốc phiêu lưu của chị? Có thể tìm được không? Có thể lắm chứ. Sao nhật ký đứt đoạn thế này. Khuyên lật nửa cách vài tờ trắng có một giòng chữ đề ngày thứ ba với hai chữ: Định mệnh. Ly kỳ chưa, chị định ngày hôm đó trốn theo chiếc guốc đen thui của chị. Khuyên thở dài nhẹ nhõm rồi bỏ cuốn sổ vào ngăn kéo khóa lại như cũ. Bên giường chị Quyên vẫn ngủ say như chết. Khuyên bồng giật mình nghĩ thầm: Đúng rồi, tại đêm nào chị cũng thức khuya, hôm nay guồng không được nên ngủ vùi đầy mà. Tội nghiệp chị Quyên quá. Chắc chị đang đau khổ vì tình yêu lắm. Khuyên thương chị tới muốn khóc. Mà Khuyên khóc thật rồi, nước mắt đang chảy ràn rụa trên má cô. Chị đừng bỏ đi theo chiếc guốc. Một chiếc guốc mà mộng đi phiêu lưu là ngông cuồng quá. Mà chị Quyên ơi, chị đâu phải là chiếc guốc. Khuyên muốn mở cuốn sổ nhỏ của chị Quyên, viết vào bên cạnh trang nhật ký đó câu: Chị đâu phải là chiếc guốc này, chị là chiếc giày sang trọng. Chị là cô lọ lem, chỉ cần để rơi lại cho hoàng tử một chiếc giày. Nhưng làm sao cô dám viết vào đó như thế được. Tội nghiệp chị Quyên quá. Và cái anh chàng tự cho mình là chiếc guốc phiêu lưu bỗng trở nên kịch cỡm, dã man và đáng ghét vô cùng. Mình phải tìm cách ngăn cái vụ kính khùng này mới được. Nhất định mình phải ngăn chị Quyên lại. Nhất định chị Quyên không thể là chiếc guốc ngu muội.

Nhưng chị Quyên đang nằm ngủ kia có cái gì ngộ quá. Khuyên cũng nao nức muốn được như chị Quyên muốn lớn liền như thế. Khuyên nghĩ tới tình yêu trai gái, cái thứ mà lâu nay, hễ nghĩ tới là cô bé thấy tội lỗi. Nhưng giờ thì khác rồi, cái thứ đó có một cái gì bí mật, quyến rũ lắm. Nửa làm cô muốn bước tới, nửa làm cô sợ sệt muốn nó tới chậm hơn. Không, của Khuyên còn là những buổi trưa đầy nắng vàng bên ngoài cổng trường, những chuyện trò liu lo như chim, những tràng cười vỡ hồn vui sướng.

Tội nghiệp chị Quyên quá. Tự ví mình như một chiếc guốc. Khuyên gục đầu xuống bàn. Cụ sách ơi, cụ giúp cháu với. Nhưng đồ vật ở trong phòng Khuyên thật cù lằn, chẳng chịu biết gì hết, chẳng chịu giúp Khuyên gì hết. Cái thế giới riêng của chúng hình như không thích sự rắc rối của loài người cứ làm thỉnh lờ đi.

Chị không phải là chiếc guốc đâu chị ơi. Cô bé khổ sở kêu thầm một mình. Chuyện ghê gớm quá. Có chuyện ghê gớm như vậy sắp xảy ra ở trong nhà này được à? Khuyên nhồm dậm, mở mắt lớn. Không ai trả lời Khuyên hết, cả chị Quyên, chị vẫn còn mê mết trong giấc ngủ.

NGUYỄN TUẤN ANH

MAI THỊ THẢO (Tân Sơn Nhất)

1— Hay nhức đầu, mắt lại mờ đi có thể là triệu chứng của mục tạt cận thị. Phải nhờ 1 BS nhãn khoa đo thị lực hay áp lực nội nhãn. Tránh táo bón thì ăn nhiều rau, bớt thịt, cá.

Uống thêm Euchol, Glifanan.

2— Nặng ngực, khó thở do sự co rãn không đều của cuống phổi hay yếu tim. Tạm uống Théophylline, Amplivix và Cardiazol-Éphédrine xem sao. Nên chụp 1 hình tim, phổi.

3— Rửa bộ phận sinh dục bằng Septyl và uống trụ sinh Albamycin G.U. sẽ bớt.

4— Mới dậy thì đường kinh thế nào cũng chưa đều chưa cần uống thuốc.

HOÀI (Bao Vinh, Huế)

1— Bệnh em mắc chỉ là hậu quả tai hại của hành động thiếu suy nghĩ và thường xuyên của đa số thanh niên. Em đã bỏ hẳn được thật là đáng khen. Trước hết phải tinh dưỡng

đừng lo nghĩ và ăn uống tầm bô. Uống Valériane, Bromures, Passiflorine hay Gardénal. Dùng thêm các thuốc bổ như Phosphore, Arsenic, Strychnine. Nếu không thấy bớt, em phải tới nhờ 1 Bác sĩ chuyên về thần kinh khám xét kỹ lưỡng và phải thử máu để tìm bệnh giang mai, nhiên hậu mới có thể trị dứt chứng đó.

2— Em hãy mua Eraverm hay Bryrel để tống khứ hết các chú ký sinh trùng quái ác núp trong ruột già khỏi cơ thể.

VŨ HOÀNG LY (Thủ Đức)

17 tuổi nặng 50kg là vừa, nhưng chỉ cao 1m50 là hơi thấp vì cháu là con trai. Phải cao hơn nữa về sau mới làm phi công được chứ! Hãy năng bơi lội, tập đánh Barre fixe, parallèle, leo dây hàng ngày. Dinh dưỡng phải đầy đủ các chất bổ như thịt, cá, trứng, sữa. Uống thêm thuốc có chất vôi như Calcium Sandoz và và dầu cá (Oléovitamine, Moruton).

ĐỨC (Tam Kỳ)

Học bài muốn nhớ lâu trước nhất phải chú ý, chăm chỉ, phải tìm hiểu thấu đáo các đoạn khó, và phải có phương pháp, sau mới nên trông cậy 1 phần nhỏ đến các thuốc bổ óc đại loại như Cervatonic, Tigrinan. Phải tâm bô hàng ngày: thịt, cá, trứng, sữa và gắng giữ cho tâm hồn thanh thản luôn.

THIỆT (Nha Trang)

Trai Việt Nam mới 16 tuổi đã cao 1m73 thật là hiếm có. Với chiều cao ấy thì số cân 61 kg đâu có nhiều mà cháu lo phải uống thuốc gầy. Không nên dùng Mirapront mà chỉ nên năng tập thể thao, đá bóng, bơi lội, tập tạ

đề các bắp thịt nở nang và rắn chắc, cháu sẽ có cơ thể của 1 lực sĩ rất đẹp nếu kiên chí luyện tập.

TRẦN ANH TUẤN (Nha Trang)

Ở tuổi dậy thì của con trai sự bề tiếng không bao giờ là triệu chứng của bệnh cả. Tiếng nói có ở ề đúng là nam nhi.

Muốn bớt đờm hãy uống Prilon và Benadryl Expectorant, thứ trên 3,4 viên mỗi ngày và thứ dưới 3 lần mỗi lần 1 muỗng lớn.

NGOC NHI (Hội An)

1. Cháu mua chai Eau Oxygénée Bicarbonatée để bôi miệng. Ngậm kẹo Solutricine hay Gonacrine hay Biocidan hay Bacitracine trong ngày. Dùng thêm sinh tố P.P. (Nicobion).

2. Mồ hôi tay có thể do tim yếu hay mắc bệnh lao phổi. Muốn bớt tạm dùng Génatropine gouttes.

TRẦN THỊ HƯƠNG (Thuận Hòa).

1. Cháu là gái vậy không nên tò mò tới chuyện đó. Chú không thể chiều ý cháu để phải thích thêm.

2. Cháu hơi lùn đó. Uống Calcigénol và dầu cá thu.

NGUYỄN THỊ BĂNG TÂM (Hố Nai)

1. Cháu tới 1 viên mỹ phẩm mua 1 lọ Ardena Cleansing Cream hiệu Elizabeth Arden để thoa mặt mỗi tối, cháu sẽ được hài lòng.

2. Năng gội đầu, nhớ đừng gội nước nóng quá. Ở nhà quê có thể dùng sản phẩm cây nhà lá vườn «bồ kếp» là rẻ và tốt nhất.

ĐÔNG (Huế)

Em nên cố gắng vận dụng ý chỉ để thắng tật xấu ấy của đa số thanh niên.

1. Uống thuốc an thần như Tranquinol, chích Strychnal Bi Fort và giải trí bằng sách báo lành mạnh, chơi thể thao, bơi lội sẽ quên đi.

2. Uống Vitasiphon trong 10 ngày liền để thông tiêu tiện.

DŨNG (Chu Văn An)

Uống Génatropine gouttes sẽ bớt mồ hôi nhưng đồng thời phải đi BS khám phổi và tim để tìm đúng bệnh mà trị.

THÙY Gia đình)

1 A! Chú đã khám phá ra nguyên nhân tại sao cháu cứ hay bị cảm hoài ngay trong khi cháu cho chú biết cháu chỉ cân nặng 38kg. Với sức nặng đó thì người thanh niên đang ở lứa tuổi dậy thì dù nam hay nữ luôn luôn phải được coi như quá yếu đuối. Chính sự quá nhẹ thể chất này khiến cho ta dễ bị xỏ mũi nhưc đầu khi trái gió trở trời. Tốt hơn hết nên uống thuốc bổ như Activarol, Dynacytone hay ít tốn tiền nhất là hàng ngày ngậm ít viên kẹo sinh tố C (Cétonic). Phải chụp 1 hình phổi để kiểm soát 2 lá phổi có trong trắng không.

3— Uống chút thuốc an thần như Probate, Épanal 3, cháu sẽ bớt những lo lắng vu vơ.

KINH KHA (Saigon)

Chú xin tuân lệnh tráng sĩ đầy nhé! (Không dám đề tên thật sợ cháu giận). Cháu nên mua ngay Psoriat để chích, Périactin, Delta Cortril, Grise-fuline để uống thêm và Pommade Cortoderm hay Fongéryl nước để thoa chỗ ngứa, chắc chắn sẽ bớt. Nên mặc quần lót rộng rãi cho thoải mái và tắm hàng ngày.

NGUYỄN THẾ

M. 16

1— Có các loại súng M1, M2, M16, M79... M là gì?

2— Tại sao người ta biết nguồn gốc của trái đất mà không biết nguồn gốc của con người?

3— Có tiền, có thể mua vé đáp phi thuyền Apollo thám hiểm mặt trăng không?

LONG (Võ Trường Toàn)

1. Chữ M trong các tên súng như Garant M1, Carbine M2 v.v... là do chữ Model (kiểu) viết tắt.

2. Thật ra cho đến nay người ta mới chỉ có những giả thuyết về nguồn gốc của trái đất cũng như về nguồn gốc của người. Chưa có gì là chắc chắn, dứt khoát cả.

3. Không. Hiện nay chưa nước nào dám nghĩ tới việc tổ chức du lịch thám hiểm không gian cả, vì nhiều lý do (quá mắc; chưa chế tạo

được nhưng hỏa tiễn đủ sức mạnh để phóng những phi thuyền lớn khả dĩ có thể chở thêm du khách ngoài phi hành đoàn; vấn đề y học không gian v.v...)

trương mục tiết kiệm

1— Cho biết cách thức gửi tiền vào Trương Mục Tiết Kiệm. Mức tối thiểu và tối đa của số tiền ký thác?

2— Cho biết sơ về Henry Miller Hermann Hesse và Hemingway.

3— Một nhà bác học VN (gs Bửu Hội) đã đoạt giải Nobel?

NGOC VĂN (Tân Uyên)

1— Các ngân hàng sống được là nhờ tiền ký thác của khách hàng. Em có tiền muốn gửi vào các Trương Mục Tiết Kiệm, cứ việc đến sẽ có người chỉ dẫn. Thủ tục rất đơn giản. Em sẽ điền các chi tiết vào một mẫu đơn in sẵn, ghi rõ số tiền ký thác sơ khởi rồi Ngân hàng sẽ cấp cho em một cuốn sổ Tiết Kiệm. Sau này mỗi khi gửi thêm tiền, họ sẽ cộng thêm vào sổ, rút tiền ra, họ sẽ trừ bớt đi nhưng nếu muốn giữ trương mục thì luôn luôn phải gửi một số tiền tối thiểu nào đó (500đ hoặc 1000đ tùy Ngân Hàng). Còn số tiền tối đa gửi trong các Trương Mục Tiết Kiệm là 1.000.000đ. Nếu muốn gửi trên 1.000.000 em phải mở một trương mục khác. Lý do là vì có những cuộc mở sổ số để chia lời đặc biệt tính theo tỷ lệ số tiền ký thác. Nếu gửi số tiền lớn quá mà may mắn lại trúng số thì e rằng các người gửi ít tiền cũng trúng số sẽ chỉ được chia lời ít làm họ nản.

2— Henry Miller sanh năm 1892 tại Nữu ước, năm nay 80 tuổi sống

tại California. Nhiều người coi ông như một thiên tài của nền văn chương Hoa Kỳ. Nhưng nhiều người khác lại coi các tác phẩm của ông chỉ là những tiểu thuyết dâm ô, không có giá trị văn chương. Cũng như nhiều nhà văn Mỹ cùng thế hệ, Henry Miller đã từng sống và sáng tác tại Ba Lê (Pháp). Những tác phẩm chính của ông là «Tropic of Cancer», «Tropic of Capricorn» và ông sắp cho xuất bản tập hồi ký «My life and times».

— Hermann Hesse sanh năm 1877 tại Caln (Đức). Thuở nhỏ ông học trường thầy giông và gia đình ông dự định cho ông đi tu. Sau «cơn khủng hoảng về tôn giáo», ông trốn khỏi trường và đi làm cho những tiệm sách. Trong kỳ đệ I thế chiến, ông tham gia phong trào phản chiến của Romain Rolland, nghiên cứu Freud và Jung. Năm 1919 ông qua Thụy Sĩ và ở luôn tại đó. Ông nhiều lần thăm viếng Á châu, nhất là Ấn Độ, để tìm hiểu văn hóa và tôn giáo tại đây. Những tác phẩm chính của H. Hesse là «Demian», «Steppenwolf», «Siddharta», «Narziss and Goldmund», «Journey to the East» và «Magister Ludi». Năm 1946, ông được giải Nobel về văn chương. Ông qua đời năm 1962 tại Thụy Sĩ.

Đón Đọc

BÒ SỮA GẶM CỎ CHÁY

Tâm bút của **DUYÊN ANH**

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG xuất bản

— Hemingway sanh năm 1899 tại Chicago (Hoa Kỳ). Học hết ban trung học, ông xin vào làm cho nhật báo Kansas City Star Hồi đệ I Thế chiến ông tình nguyện nhập ngũ nhưng bị loại vì mắt kém. Ông liền tình nguyện làm tài xế xe cứu thương ở mặt trận Ý, và bị thương nặng năm 1918. Sau chiến tranh ông ở lại Pháp và nhờ sự hướng dẫn của Ezra Pound và Gertrude Stein, ông đã trở thành văn sĩ với bút pháp mạnh mẽ và đơn giản.

Đệ II thế chiến, ông là phóng viên chiến trường tại Ý, Pha Nho, Trung Hoa và Âu Châu. Ông 4 lần cưới vợ và được 3 người con. Giống như nhiều nhân vật trong các tác phẩm của ông Hemingway đã chết bất đắc kỳ tử. Ngày 2-7-1961, ông chết tại nhà ở Ketchum, vì một vết thương do chính ông gây ra bằng một phát súng, chẳng biết vì rui ro hay tự ý.

Những tác phẩm chính của Hemingway là «The sun also rises», «A Farewell to arms», «For whom the bell tolls» và «The old man and the sea». Ông được giải Nobel về văn chương năm 1954.

3— Chưa có người Việt Nam nào được giải Nobel từ trước tới nay.

thời thơ ấu

VÀNH KHUYẾN

Trong một thoáng buồn phiền nào đó, em hãy tìm về thiên đàng tuổi nhỏ của chúng ta. Có thể khung trời ấy là màu xanh hy vọng, chứa chan sức sống của một buổi sáng mới bắt đầu, cũng có thể đó là màu xám nhạt của một buổi chiều thê lương, âm đạm, nhưng em đừng bao giờ quên nó nhé, vì chúng ta, mỗi người chỉ có một lần trong đời bước lên chuyến xe tuổi nhỏ để đi vào «thành phố mộng mơ». Và anh, và em đã dừng lại rồi, đã xuống con tàu hạnh phúc ấy, nhìn lại đoạn đường mình đã đi qua với chút ít tiếc nuối trong lòng. Hãy cầu chúc cho những người còn tiếp tục cuộc hành trình dài đẹp để đó, vì em ơi, chúng ta không bao giờ, không còn bao giờ có thể bước lên con tàu lại một lần nữa. Có chăng chỉ là sự tưởng tượng trong ký ức khi nhớ về dĩ vãng mà thôi.

Trong một thoáng buồn phiền nào đó, em hãy thấp ngọn nến hồng leo lét, ngồi nơi chiếc bàn nhỏ, hồi tưởng lại ngôi nhà thơ ấu của chúng ta. Có thể em quên, hãy tập trung tâm hồn lại để nghe anh nói. Đó là một ngôi nhà có nhiều hoa (dành cho em và mẹ), nhiều xách tay đựng quần áo (dành sẵn cho những cuộc phiêu du bất ngờ của bố. Bố là ngọn Thái Sơn cao lớn che phủ đời chúng ta phải không em, thế mà đau buồn thay, ngày xưa anh chưa cảm nhận được rõ ràng những tình cảm ấy. Cho đến bây giờ, khi những gian truân, mệt mỏi của cuộc đời đã đè nặng lên anh, vật ngã anh như một con thú vật thì anh mới biết là ngày ấy mình hưởng quá nhiều niềm phúc ân hận đã muộn chưa em?). Ngôi nhà còn có một đặc điểm nữa là nằm cạnh dòng sông. Dòng sông đầy quyến rũ mà mỗi khi nhìn nó, em ơi anh đau xót mà thú thật với em rằng, anh đã có ý muốn ra đi. Tha tội cho anh, em nhé vì tâm hồn anh lúc đó như một áng mây, bầu trời rộng bao la, làm sao giữ mây cho khỏi trôi đi.

Trong một thoáng buồn phiền nào đó, em hãy ngồi thật yên lặng nhớ về những người bạn thời thơ ấu của chúng ta. Em còn nhớ Cỏ May không, chắc

là phải nhớ chứ, mà nhớ rõ nữa kia vì ngày đó, nếu anh không làm, trong các cô bạn của em, em thương Cổ May nhất. Sao hồi nhỏ em tinh nghịch thế không biết, Cổ May cũng vậy, chả bù cho bây giờ (có lẽ rồi lớn lên mỗi người có một đời sống riêng biệt, nhưng dù sao anh cũng thành thật cầu mong cho em nhiều hạnh phúc trong đời sống đó), em và Cổ May cứ theo trêu anh mãi. Tội cho anh, anh với chị D của Mai đâu có gì em lại quái ác bày đặt mọi chuyện để nói, em làm anh có cảm tưởng như lúc đó, khuôn mặt anh là khuôn mặt vô duyên nhất thế giới. Nhưng hình như hạnh phúc lâu dài không đến với chúng. Anh nhớ vào một ngày (có nện nói là một ngày buồn) chị em cô bé Cổ May để thương rời bỏ đời thông xanh ngát, rời bỏ những cụm tơ trời hiền hòa, rời bỏ giang sơn của chúng ta, rời bỏ ngôi nhà nhiều hoa, vườn cây nhiều trái và bỏ lại cả một làn khói buồn trong mắt anh (anh biết từ lúc đó, anh đã bắt đầu bước chân ra khỏi thời hồn nhiên đó em.)

Trong một thoáng buồn phiền nào đó, em hãy tách rời mọi người, một mình trong phòng vắng mà nhớ lại ngày chúng ta mất đi một ảnh hưởng lớn lao trong cuộc sống, mất đi ánh mắt bao dung nụ cười hiền biết và sự thương yêu triu mến, vỗ về của mẹ. Ngày bố mất, anh không khóc, không phải vì anh không thương bố đâu em, trái lại nữa là khác, nhưng anh biết (sự mất mát thường đem lại cho chúng ta sự hiểu biết sớm về cuộc đời) bố mất đi, tức là anh phải thay bố tiếp tục con đường bố đã đi, hoàn thành những ước vọng mà bố chưa hoàn thành và anh tự thấy anh không có quyền hèn yếu. Một phần nữa có lẽ đúng hơn là giữa người cha và những đứa con trai, tình thương thường kín đáo, trầm lặng, trong khi đó ở người mẹ, sự thương yêu triu mến được biểu lộ ra từng cử chỉ lời nói. Có phải vì vậy mà con trai thường yêu mẹ hơn bố? Anh không hiểu ý nghĩ đó đúng không, nhưng có điều anh biết chắc chắn là ngày mẹ mất anh xúc động nhiều hơn. Dù cố nén nhưng anh cũng cảm thấy rung rung nước mắt, nghẹn ngào trong lòng và mãi cho đến bây giờ anh vẫn còn mỗi ân hận là không thực hiện được lời trăng trối của mẹ : sống ở căn nhà xưa, bảo bọc em cho đến trọn đời.

Trong một thoáng buồn phiền nào đó, xin em hãy một lần nghĩ về anh, người anh ngày xưa đã từng chơi đùa với em, hưởng những êm đềm trong cuộc sống với em, chia sẻ những nỗi buồn khổ với em, và bây giờ phiêu bạt ở phương trời xa lạ ủa không có em. Đừng nghĩ về anh với ý nghĩa thông thường của một người anh, hãy xem anh như người bạn, người bạn thiết mà ngày đó em thương yêu biết mấy (và anh mong em vẫn còn giữ mãi tình cảm ấy trong lòng). Cũng như anh, gót chân anh đã đi qua nhiều thành phố, tâm hồn anh đã chai đá, tình cảm anh đã khô khan, nhưng mỗi khi nghĩ về em, đưa em gái để thương trong ký ức ngày xưa, anh vẫn thấy lòng dăm thắm hẳn lại và nỗi hân hoan nào không tên lại tràn ngập trong tim. Và, em có biết không, dù trong đời anh, nhiều hình bóng đã đi qua nhưng anh vẫn chưa tìm lại được cái cảm giác dịu ngọt, êm ái mà chị D của Cổ May đã cho anh ngày anh mới tập ăn ô mai, trái ô mai đầu tiên và cũng là cuối cùng của đời người.

Thôi em nhé, ngày tháng tuy gần mà đã xa xôi lắm.

BÀI NHẬN ĐƯỢC

từ bạn ngọc

văn

Ngọc Minh, Vương Chu Tuyết, Lam Du, Thái Vũ Cẩm Hạt, Sợi Tóc Dài, Tiêu My, Vành Khuyên, Như Thuỳên, Kim Hoàn, Nguyễn Quỳnh Anh, Miên Đi, Quyên Uyên, Huỳnh Thị Mây Xanh, Hoài Lis, Hoàng Dạ Thương, Nguyễn Mỹ Nga, Hoàng Bảo Lương, Hoàng thị Ánh Thi, Nhã Nam, Vy Vũ Quyên, Như Thuỳên, Nguyễn Trần, Đào Minh Nhân, Phương Duy, Tulupe, H. Sinh Sinh, Song Nguyễn Hoài Thư, Thiện Mỹ Giang, Việt Cầm Thơ, Nguyễn Trường Giang Hương, Nguyễn Thuận Cẩm Giao, Ngân My, Trương Thụy Yến, Tâm Vy, Trần Ngọc Hạnh, Huỳnh Thụy Thúy Loan, Nguyễn Khoa Miên, Công Chúa Hờn Dỗi, Phù Trâm, Hát Bình Phương, Hòa Lis, Lư Ngọc Liêm, Ngày xưa, Lê cung Thùy, Vũ Nguyên, Đơn Thuần, Quyên Uyên, Trần Nguyễn Duy Quang

thơ

Phương Anh, Nguyễn H. Loan, Ngọc Minh, Lưu Trường Thành, Hương Duyên, Bích Vũ, Thu Giang, Dung Hạ, Nguyễn Thương Hoài, Vê Vê Tê, Từ Du, Hồng Nhạn, Vành Mi, Tiêu My, Đỗ Anh Châu, Phương, Nguyễn thị Vân Anh Hòa Lis, Lê Cung Thùy, Khanh Hương, Nguyễn Ngọc Hoàng, Vũ Thụy Ánh, Hải Ấu, Lệ Anh, Vy Vũ Quyên, Hoàng Thy Châu, Huỳnh Long Giang, Nguyễn Hoài Nguyễn, Phạm Phù Du, Song Ngự, Tê Hát, Lê Nguyễn Hải Long Nguyễn Hồng Giang, Đỗ Thị Hồng Liên, Trần Phương Vũ, Hồng Lý Thụy, Lê Ngọc Di Nhân, Thiên Đức, Nguyễn Khoa Miên, Huỳnh Thụy Thúy Loan, Nguyễn Mộng, Miên Vũ, Phạm Khánh Vũ, Thanh Toàn, Ngày Xưa, Thủy H2O, Hoàng Nguyễn Thanh Hương, Kính Trắng, Đăng Việt, Dương Nghiêm Linh, Vũ Hoài Hương, Sóng Trường Giang, Miên Lê, Nguyễn Hoài Mỹ, Hàn Tâm, Thụy Linh, Phạm Ái Tha, Nguyễn Thụy Huyền Di, Lê Cung Thùy.

bông hồng cho tình đầu

Cỏ Tiên, Mất Huyền Mơ, Hồng Lý Thụy, Phạm Nguyễn Thương Hạ, Mất Huyền Mơ

bài trả lời phỏng vấn

Trần Văn, Kính Trắng, Nguyễn Lại Bình, Trần bá Luật, Violon, Bích Thủy, Suối Mơ, Nguyễn Quỳnh Thương, Trần Thụy Thảo Quyên.

theo lời yêu cầu của cháu mà mở
mục ấy được.

TRẦN THỊ THU CÚC (Sài gòn): Từ
bây giờ, mỗi chiều thứ Năm cháu
ghé tòa soạn lấy TN, thay vì phải gửi
qua đường Bru Điện, phiền phức và
lâu! lặc như cháu nói. Chú Côn sắp về.
Mọi sự an lành cả. Thay lời chú Côn,
chú cảm ơn lời chúc lành của cháu.
HAI ÂU (Giồng Trôm): Biên thư cho
TN, cháu đã là bạn Ngọc rồi. Cháu ở
xa quá nhỉ, một quận lỵ heo hút của
tỉnh Kiến Hòa. Con trai phải gan chứ
sao lại cọt thỏ sau lưng? Tòa soạn
cảm ơn lời chúc của cháu.

VŨ THỤY ÁNH (?): Nhớ món quà
quê hương của Ba em mang cho chứ
sao không. Cảm động và nhớ tới bây
giờ. Vì bận việc nên quên bằng
chuyện như đã hứa. Cho gửi lời
xin lỗi với Ba em.

KHANH HUƠNG (?): Bài thơ cháu
tòa soạn đang đọc. Thông lệ, nếu sau
sau 4 số báo mà bài cháu không được
đăng, cháu gửi cho bài mới.

NHÓM NỮ SINH LVD (Sài gòn) Đề
nghị của các cháu tòa soạn cũng đã

ngẫm đến. Nghĩa là bỏ bớt vài mục
thừa, thay vào vài mục mới. Sau số
kỷ niệm 1 tuổi, chắc hẳn sẽ có thay
đổi đó. Vì TN lên 2 phải khác TN lên
1 chứ.

NGUYỄN QUỲNH ANH (Sài gòn):
Can đảm và kiên nhẫn vốn là đức
tính sẵn có của anh em TN. Thế nên
em cứ yên chí, TN chưa lần kèn ra
chết đâu. Em đoán lầm rồi. Truyen
ấy chưa đáng báo nào cả. Số em
không phải làm thầy bói.

HUỶNH THỊ MÂY TÍM (Đà Nẵng):
Không thể phê bình bài của cháu
được. Chỉ đọc thôi, nếu «cảm thấy»
hay, thì đăng. Cháu đừng bắt anh em
trong tòa soạn phải làm thêm «nghề»
phê bình nữa nhé. Tòa soạn cảm ơn
lời chúc của cháu.

HOÀNG THỤY ÁNH THI (Chợ Lớn):
Sự lo sợ của cháu làm cho tòa soạn
nuôi thêm ý chí. Sẽ không phụ lòng
của cháu đâu. Bài cháu chưa đăng
chứ không phải không đăng. Lạy trời
bạn Ngọc đừng phê «60 đồng quá
đắt», là cháu yên chí. TN sẽ đến với
cháu mỗi tuần.

Sưu tầm (Xem theo trang 48)

ĐÀN NHẬT.— Thùng đàn tròn
như mặt trời, cần dài 7 tấc, mặt
thùng rộng 8 tấc, đàn có 10 phím
4 dây, 2 dây chập một. Còn gọi là
Đàn tứ vì có 4 dây.

ĐÀN NGUYỆT.— Giống hình mặt
trăng nên gọi là *Nguyệt cầm*. Đàn
rộng 8 tấc rưỡi, dày 1 tấc rưỡi, hoàn
toàn kín, cần dài 1 thước 7 tấc, 8
phím, 4 dây, hai dây chập một như
đàn nhật.

ĐÀN TAM.— Gọi là đàn tam vì có
3 dây, giống như đàn Nguyệt nhưng
bằng hơn.

ĐÀM CẨM NAM.— Đây là một loại
đàn đặc biệt có thể ăn theo với mọi
điệu hát, cung cao thấp và cũng là cây
đàn hoàn toàn Việt Nam. Theo tài liệu
ca của Hoàng Yến trong Nam Phong
tạp chí số 47 tháng 5-1921 thì đàn này
do Luân Quốc Công, húy là Dục đặt
ra.

ĐÀN ĐÁY.— còn gọi là *đàn nhỏ
trỏ*, vì được dùng nơi cầm ca, kép
gảy khi ca nhi hát ả đào. Đàn có mặt
sau khoét rỗng nên còn gọi là *vỏ dề
cầm*. Thùng đàn vuông, cần dài 3
thước và cũng có 3 dây.

Chú ý: Tất cả những thước tấc
đề cập trong bài là thước ta hồi xưa
chứ không phải thước tây bây giờ.